

בעזרת השם יתברך



מי שלומד בכל יום ארנ שלשת  
הלמודים האלו, בונה לעצמו

# בי"ת נצחי

זוה מרה שהו'ף לפניו ק'עז'מי  
עז'מים ולנצח נצחים (אשר בחל).



למוד יומי

**ב'בלי י'רושלמי ת'וספתא**  
**בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת**



פרשת צו תש"פ



# לוח שעורי למוזים לאנשי שלומנו "חסידי ברסלב" תלמידי "היכל הקדש"

שבוע פרשת



שב"ק	ו	ה	ד	ג	ב	א	
							חמש ורש"י עם התרגום
							תנ"ך
							משניות
							בבלי
							ירושלמי
							תוספתא
							מדרש רבה
							מדרש תנחומא
							רמב"ם
							טור
							שלחן ערוך
							זהר
							תקוני זהר
							לקוטי מוהר"ן
							לקוטי הלכות

רבנו ז"ל אמר: מעט גם כן טוב, על כן ראה ללמד מכל שעור מעט או הרבה כפי הפנאי.



1 הדר פשטה רז הנזכה עדיף משום פרסומי ניסא - ונראה לרשב"א: כיון ר"ח טבת  
 2 לזכות בשבת שיש להפסיד בנרות דחריה משום פרסומי ניסא! ולא בהימנעם  
 3 שכאי' שהיא הפסדת ר"ח ועוד: כיון שדמפסיד קורא בשל הנזכה - יש לו להפסיד מעט  
 4 שקרא. אמר ומפסידים לקרות בשל ר"ח - משום דברקאייהו התורה: כיון דזמני למיעבר  
 5 תרידויה, וזה שרוממוני ניסא - בעינן תרידויה.

6 ותדיר קודם אבל היבא דלא אפשר למעבר  
 7 תרידויה - כפרסומי ניסא עדיף. ועוד: דברקאי' ע  
 8 התורה אין לו כן פרסומי ניסא. שאני בזמיר בה  
 9 נרה כמו בהפסדה. ועוד נראה לרשב"א: דעל כן  
 10 הקדמוני שר"ח כרי שדמפסיד יקרא בשל  
 11 הנזכה ופסידו בנרות דחריה:  
 12 ה"ל חזא דהוה גרילי בשרגא - א  
 13 האשה, לכך אמר: הנה גביר רבכיי נפק  
 14 מדיבא ולקמן אמר, חזא דהוה גרילה באשה:  
 15 לבדה, לכך קאמר דתופק דח גברא אבהו:  
 16 רבי נשא דרב שויב - אומר ר"ח דכבר נפטר  
 17 אביו, וכך קאמר ביחא לישנא. דאי בחיים  
 18 היה לו למסר דבי אבהו. ואמר ר"ח שם  
 19 רבינו שמואל: שכשחובין כתובה, אם אבי  
 20 הבלה מחיים - מתבין "דהנעלה ליה מבי אבהו",  
 21 ואם כבר מת - מתבין "דהנעלה ליה מבי נשא",  
 22 ולרשב"א רבי אבא: מחיים אשכחן דקאמר ר'י  
 23 נשא פברק ימי שדחשיק' (לקמן דף קנ"ג). ול  
 24 בריה דרב חזני בר חייא אשכחיה גאלא רבי  
 25 נשא ומקביל וספי לתורהו בש שיהא אבהו  
 26 אשכחיה כו ריכול לכתוב בכתובה כאשר ירצה:  
 27 גרילי יתי' אטו שבת - ואית' בכל שמנסע  
 28 שאן מוליקין ביה בשבת נגזור יתי' אטו  
 29 שבת. ובמתני' שאן מוליקין בשבת שריפה  
 30 בירט. משמע דברשא שנתים מדליקין - ריל  
 31 דברשא שנתים רדין ראן מנשכין אור הפתילה  
 32 כו בשר בירט לא אתא למשטר בשבת. דפשיט  
 33 הוא דאיכא למיגור בהן שמו יטה. אבל שמן  
 34 שריפה, אי בשר שריט - איכא למעלה, ואי  
 35 למשיר בשבת כון דנמשך אור הפתילה בשבת.  
 36 שאינו פשוט לעולם טעמא דמתוך שמעוה עליו  
 37 לשורפו גורה שמא יטה. הקשה הרי אליעזר  
 38 דבאב מפרש ר"ח דטעמא "גורה יר"ט אטו  
 39 שבת". ולקמן (דף כ"ד) פסקי אבהו "הואו לבדו".  
 40 והשיב לו רבינו שמואל: דע"כ לבין שורף ר"ח רבא  
 41 שהוא אחר אביו, והבא רבא. שריר משיב לו  
 42 אביו הלמיתו, וגם פליגי עליה רב הסדא ביהו.  
 43 אך קשה: מאי פריך הבא אביו "אלא מעתה  
 44 בירט לישתר". הוא גופיה מפיק לבין דאן  
 45 מדליקין בשבת. שריפה מיעלה של שבתו  
 46 ונראה לפרש: דאביו רבאן ורבי אבהו אבא  
 47 דקאמר מ"ט אן מדליקין לפי שאן שורפין  
 48 קדשים בירט". ולית ליה אור גורה ותרומה אטו  
 49 קדשים. אלא קימי לפרשי מניל שאן שורפין  
 50 קדשים ביום טוב. ורשב"א מפרש הכי: אלא  
 51 מדעת ביום טוב שחל לישתר, אי אמרת בשלמא  
 52 שריפיה ביום טוב שחל לישתר שבת - ותנעמי לפי  
 53 שאן שורפין קדשים ביום טוב. כדמוקי לה רב  
 54 הסדא - שפיר. אלא כיון שאמרת שריפיה רב  
 55 מדליקין בשבת - גוריה שמא יטה, והטת לא אתי לפרשי רביום טוב אן מדליקין לפי שאן שורפין קדשים ביום טוב, והוא אלא  
 56 צריך לפרש דבריו נט שמא יטה, ומאי יטה שריך בירט ולפי' יתישב לישנא "אלא מעתה", דמנעט שיש לפרש בענין אור שלא קשה בירט לישתר, ולא קשה דאבי אבא. ואם  
 57 אמרת דבבא גור רבה יתי אטו שבת, ושבת נפיה - שמא יטה, איכ סבר דגורין גורה לגורה. וברשי פירקין קאמר: והיא נפיה גורה ואנן ניקום ונגזור גורה לגורה  
 ולא

1 ומפני ביטול עניים - שלא יהו עניים וישבין ומשמרין:  
 2 "קבשו מניה בעוה"ב פאה". ומפני חשד - שלא יהו  
 3 עובדין וישבין אומריהם: תבא מארה לארם שלא הניח פאה  
 4 בקירוהו, ומשום "בל חבלה". אפיו ופולוהו לאו משום "בל  
 5 חבלה" ניהו? אמר רבא: מפני הרמאין. אמר רב יצחק  
 6 בר ירמיה וא"ר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 7 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 8 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 9 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 10 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 11 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 12 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 13 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 14 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 15 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 16 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 17 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 18 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 19 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 20 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 21 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 22 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 23 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 24 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 25 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 26 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 27 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 28 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 29 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 30 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 31 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 32 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 33 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 34 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 35 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 36 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 37 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 38 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה

1 ומפני ביטול עניים - שלא יהו עניים וישבין ומשמרין:  
 2 "קבשו מניה בעוה"ב פאה". ומפני חשד - שלא יהו  
 3 עובדין וישבין אומריהם: תבא מארה לארם שלא הניח פאה  
 4 בקירוהו, ומשום "בל חבלה". אפיו ופולוהו לאו משום "בל  
 5 חבלה" ניהו? אמר רבא: מפני הרמאין. אמר רב יצחק  
 6 בר ירמיה וא"ר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 7 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 8 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 9 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 10 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 11 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 12 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 13 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 14 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 15 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 16 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 17 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 18 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 19 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 20 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 21 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 22 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 23 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 24 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 25 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 26 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 27 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 28 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 29 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 30 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 31 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 32 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 33 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 34 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 35 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 36 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 37 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה  
 38 כפי ארם, אמר רבא: מילא קערה שמן והקיפה פתיליה

1 ברבית  
 2 משמעון מיליה  
 3 בצורבא מרבנן. - הוא גופיה יהו צורבא מרבנן, ואי לאו בר הכי הוא - משמעון מיליה  
 4 שנוממא. ואפאי קרו לה שמן שריפה - הואיל ולשריפה עומד. ובשבת מ"ט לא - מתוך  
 5 שמועה עליו לבקרו, גורה שמא יטה. א"ל אביו: אלא מעתה, ביום' לישתר'ו אלמה תנן; אין  
 6 מדליקין בשמן שריפה ביו"ט" - גורה "ט אטו שבת. רב תרדיא אמר: "לישמא יטה" - לא  
 7 חיישינן. אלא, הבא ביו"ט שחל להיות ע"כ שקמין, לפי שאן שורפין שריפה ביו"ט, והוא מדלקני  
 8 סיפא "אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט" מבבל דירשא לאו ביו"ט עקמי! אי רבא מסורא:  
 9 "מה מעם" קאמר: מה מעם אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט - לפי שאין שורפין קדשים ביו"ט.  
 10 תנא

1 כברכת המון. התפלה שביקרא לו שהרי להלל ולתודהא נקבעו. כדאמרין לעיל:  
2 לא מן־קרבני. לא היינו לחומר: אינו מוכיר. אינו צריך לחומר: מה תפלה כברכת  
3 תודהא. דהא בוקה מילתא דתנובה עקרה לתודהא נהנה: בהודא. כברכת הארץ:  
4 ואומר מעין המאורע עבדיה. לבקש דומים על ישראל ועל ישראלים להשיב עבודה  
5 למקורבה: לעשות קרובת יום: חיי ומישי.

6 משמע של כל שבתות השנה, ומא  
7 עבדיהו לחומר: ולחלקם משאר ימות  
8 השנה: של תענית. שיש חרובים תעניתו של  
9 הנשמים שני וחמישי ושניו: במש תענית דף  
10 י: ושל מעבודת כלומר: למים של  
11 מעבודת, שדיו ממענין ארבעה תענית  
12 בשבת, שני ושלישי וחמישי, וחמישי וחמישי  
13 המאורע ירדו תפלת תענית: גמרי עליה: כל  
14 כניסתי. ואפי' שאוכל ושותה כל הלילה  
15 מתפלה תענית. מארי שגבני היום  
16 ודכי נמי אמר רב הוא במשבת תענית דף  
17 א: ודיד שקבל עליו תענית, אי חל על פי  
18 שאוכל ושותה כל הלילה - מתפלת תפלת  
19 תענית. ובחשי האוננים מקצתי בהירתי. שני  
20 רבותיה: פעמים שאדם שרדו בתענית ואינו  
21 מתפלה ומקריב שאינו שרדו בתענית  
22 ומתפלל. דא כימי - כאן בכניסתה, כאן  
23 ביציאתה. כלומר: ערב תענית. אפי' שעתה  
24 לאבול לאמר תפלה - מתפלת תפלת תענית.  
25 וליל מקרתי. אף על פי שעתה תענית  
26 כמתפלת תפלת ערבית - אינו מתפלת  
27 תפלת תענית. וסוף דברי האוננים תבוב אכל  
28 אין אנו רגילים לומר ערבית ואפילו שחרית  
29 שקא יאמר לו אנו חולי או בולוסים ויטעו  
30 כלום ומצא שקרן בתפלתו: אין מתירין  
31 אותו. דלא דאורייתא ניהו: כברכת המון.  
32 של ערבית במקסוה. וכי ביציאתה, שכתב  
33 גבר דיוס: של תנוכה במקסוה. התפלה  
34 מוסקין דשבת וין שבתון נמי תנוכה. מוד  
35 לחומר: על רמיש בתודא: פי' תפלות.  
36 ערבית ושחרית ומוסף ומנחה. ובין שחובת  
37 תפלה זה היום. אנה פותחת משאר תפלות  
38 של יום: אין נביא מוסקין. הקא כמי, הואיל  
39 אלקלא ר"ח אין מוסקין בתנוכה - לא בעי  
40 לאכורי: הקא איתיה (\*בשחרית וירבית)  
41 ומנחה, ובין שהיום מתיב בארבע תפלות -  
42 מו כן זו: ותפסידו נביא בתנוכה בשבת  
43 מקצתי בתשובת האוננים שהיו רגילים  
44 לקרות נביא בשבתות בנחה עשרה  
45 פסוקים, נביא פסיסי ביום גורה של  
46 לעשות, ובין שנשאלו - שתלכו: אין נביא  
47 בנחה ביום טוב. ואף על גב דאיתיה  
48 שחרית, הואיל ומנחה לאו משום יום טוב  
49 אית - לא מן־קרבני:

1 ולא גור נתי לתוך חלב מחורק שמן, אנו לא נמי לא אסור אלא אנו שאן  
2 מחורק. אפי' בדבולח מחורק גורין גורה לגורה, דגורי: אנו שאני מחורק, ושמיני מחורק  
3 אנו "שמיני יטה" - דא לא חשיב גורה לגורה. ליתין מחורק - דאי יטה, לפי שאנו מנסך  
4 אחר התפלה. אבל הלא, משום שמנחה עליו - לא לית למנח דאי יטה. ותריך ר"י: דהבי

5 דא חשיב גורה לגורה, ויש שבתים כי הרבי  
6 ניהו. כדאמרין בפר' "במה אשה" (לקמן דף ס.  
7 ושמ) גבי סנדל המסומר. וקשה לרשב"א: דהא  
8 גורין י"ט אנו שבת, ורבינו "כל הלולים" (לקמן)  
9 דף קבר, ושמ) מסקין דלא גורין. ושמיני אין  
10 הלשות גורת של חמישי לו, אולם שאנים  
11 במלאכה אותה: גוריה י"ט אנו שבת. וקשה  
12 לרשב"א: דהא אנו בפי' דבירה דף טו (ושם  
13 מנשה ושאל ר' טרפון עלמה ועל החלה  
14 שנעמאת, ואמרו לו: לא חייב מעומקם. והשתא,  
15 לרבה אמאי לא חייבה? דא חייב לוסקת תחת  
16 ובשילוי דלא שייך בה למנח י"ט אנו שבת  
17 כמו בשמן ולפי שנעמאת דאין שרופין קרישים ביום  
18 טוב - ניהא. ותיריך לדתוך דגורין חלה כשבת  
19 אנו שמן;

20 תנאי כותיה דרב חסדא. ואיה ותא משמע  
21 חיי משמן שרפה דאין מדליקין בשבת  
22 ולא בויז, והיינו דלא רב חסדא. ולרבי  
23 מדליקין בשבתו י"ל: דהיק כל אלו שאמרו אין  
24 מדליקין בשבת - מדליקין ביום טוב. ודף אותו  
25 שמדליקין בשבת מדליקין ביום טוב. חיי משמן  
26 שרפה, שאף על פי שמדליקין בשבת - אין  
27 מדליקין ביום טוב וכו':

28 איביעא להו מיהו לחומר של תנוכה  
29 בברכת המון. ומהו: דרין מילתא  
30 חלה ליה לאסוקי לעיל, גבי מילי דרמבה.  
31 מהו לחומר של תנוכה בהרמזו: התפלה  
32 לפשט ליה דמוכח, משום התפלה  
33 בעבר הוא ואיבא פרסומי ניסא. אבל בהרמזו  
34 שבת, ליכא פרסומי ניסא כולי דא:  
35 מוכיר בהדא. ר"ח דתניס' דהואה הוא,  
36 ולא תפלה:

37 כבנות ירושלים. כמו בריה שאמר "יעלה  
38 ויבא" בבונה ירושלים. ומשום דיעלה  
39 ויבא איה תפלה ותתניס - תקנה כבונה  
40 ירושלים דהוא נמי תפלה, ויבי' תקנה  
41 בעבודה, שהיא תפלה לחשב ישראל לירושלים:  
42 אן דעלמא כין דלא אסור בשעיתא מלאכה  
43 כו'. והא דאמר פ"ג דמעילה (דף כב) ושמ' כל  
44 שיש בו ביטול מלאכה לעם כן תענית צבור  
45 שיש בו באב - קורין שלשה, ויש בו ביטול מלאכה,  
46 לעם - כון ראש חדש ושוליו של מנח - קורין  
47 ד. היינו מנהג בעלמא. שאן רגילין לעשות  
48 מלאכה:  
49 דתני ר' אושעיא (בבבוי' כו). מוכח לא דחי  
50 בעי דלמיטש לעיל דאניו מוכיר תנוכה  
51 בברכת המון, דאיכא למירחי: דרודק נקט  
52 תענית ומעמדתו, אבל תנוכה ופרסום, אף על פי  
53 שאן בהן קרבן מוסף - צריך לחומר, משום  
54 פרסומי ניסא. דרילמא נקט תענית ומעמדת משום תפלת מוסף, והוא דרין דרמבה. מיהו, אף בתנוכה ופרסום, אם לא אסר בתפלה - אין מתירין אותו. כדבתיא  
55 בתיא בתוספתא וירביתא (פרק ת"ד): תעניתו ומעמדתו ערבית ושחרית ומנחה כו'. מה שפי' האוננים שהיו אנו רגילין לאמורה ערבית ואפילו שחרית - שאנו אלו אנוס חולי  
56 או בולוסים, ומנצי שקרן בתפלתו. ומה שפי' מתפלת שחרית - היינו לפי שאי' שלא יתענה אחר מנוח. תקנה לר"י: אם כן, דלא ארם תעניתו ותרענן הלא אמצט שקרן בתפלתו  
57 קדם תקנת האוננים ולעיל בפ"ק (דף יא) דאמר "לוחך מו לופיער" הלא כבר התפלת תעניתו אלא לא דמיא דאמר רב אחריבו כו'. תימה: תרתי מילתא דרב למה ל'  
58 אשמועינן יום טוב שחיל ליתיה בשבת. ויש ראש חדש וליכא רביא בכלל ותריך ר"י: דהואי בכלל חבירהה איתנה:  
59 שאילמלא שבת אין נביא במנחה. וקשה לר"י: דתמן בפרק שלישי ומנחה (דף כ"א) ושמ' עיש' "בשני וחמישי ושבת במנחה פסקי שירעה דכבושים מנחהו ושבחא ובמגילה איירי  
60 דהא היינו כחובים. וקשה לר"י: דתמן בפרק שלישי ומנחה (דף כ"א) ושמ' עיש' "כל תבוי' (לקמן דף קט"ו) שבת בברכת מוסף ספקי שירעה דכבושים מנחהו ושבחא ובמגילה איירי  
61 בביא מנחה:

37 בשבת א"צ לחומר של יום טוב, שאילמלא שבת - אין נביא במנחה ביום טוב. ולת

1 ולית הילכתא בכל דהו שמענתא. פי' בקנטרה: כרב הוא רב ויודה רב גידל רב  
2 אחרובי. ואומר ר"י: ולא היה לו למנות רב גידל בחידיהו. ואפילו ריבול מודה  
3 דאין צריך להזכיר של ראש חרש נבייא. מין דגביא ב"ח ליבא כלל. וכן אנו נוהגין שלא  
4 להזכיר: **איכא** בנייהו דרב ברווא אמר רב ולא מסיימי. וקשה רש"י: אמאי לא  
5 מסיימינן הוא אמר ב"דימוס

6 פירוהו: (כ"ב דף ג'.) דכל תנא בתרא לטפימי  
7 אתא ר"י: ודיבא דאיבא יו' ונאיבס אלא למימר  
8 לכל אתא לטפימי אלא אנוסם המדי, אדמו  
9 מדליקין בחלב מבושל בעיניה. והוא חכמים  
10 למימר אפילו מבושלו אין טומאין בעיניה. אבל  
11 בנתנה שבת לחובי - מותר. וטעמא ודאי נמי  
12 איבא למימר דהא בנתנה שבת ומדי דומת  
13 ושעתה, ולא מסיימי משום איבא למימר תנא  
14 בתרא לטפימי אתא: **לפי** שאין שורפין קדשים  
15 ביריט. וא"ת: והכי לפטני תרומה מקדשיה  
16 וקדשים הוה דאן שאין שורפין רוחה יריט - לפי  
17 שאין יכול ליתנות בשבת שריפה. ולא אמרינן  
18 מתוך שתרומה הבעת לערוך, הורתי נמי שלא  
19 לערוך - אלא שלא לערוך אפס וכול. אבל צריך  
20 שיבא קצת ערוך - להתנותה או לישום הנאה  
21 אבל הבעת לגמרי שלא לערוך - לא הותרה  
22 אלא שריפת תרומה טמאה. שמתוך ליתנה  
23 בשעת שריפה להטא איבא נמי שנא משעת הילין  
24 שמתוך לשורפו להחליקו להתאוו. ר"ט  
25 תרומה, לפי שיש טעם בשריפה אחר דענו  
26 ואומר ריב"א: הודאי גרי. רבין שאסרה תורה  
27 כל הנאות קח הנאות. שריפה. אם כן הבעת זו  
28 אינה לערוך הנאות, לפי שיש טעם שריפה.  
29 אלא שתרומה לא הקפידה לישום מנחה  
30 בעיה, ולכפי לא דהא יזיט. מדי דהוא אנדרים  
31 תרבות דאין קרבים ביזיט. למדי משלוח גבה אה  
32 וכו'. וכן שתי הלחם ליהייה אין אפיהו ודוח  
33 יזיט. אפי' שיש בהו אכילת אדם משום דיעקין  
34 לערוך גבה. ולמדי קריבין ביריט - היינו מוסים  
35 דקסבה דיעקין שדושתו ואפיהו לא לערוך אדם.  
36 אבל שריפת תרומה טמאה - היא לישום מנחה  
37 בעיה, ולא נהיה נאותה. להכין אסור ביריט שנאר  
38 קדשים. ולריי' נהיה דאין שייך שריפת תרומה  
39 לומר 'משלוחו גבה אה וכו'. ולא דמי לשת  
40 הלחם שהאפיהו היא לערוך גבה. שהרי אדך

41 אפיהו צריך לעשות בהם גופה. וכן אחרו שחיטת נררים תרבות - עשה מוח לגובה. אבל  
42 תרומה טמאה אין עושין מנחה לגובה. וליכא למימר בה 'משלוחו גבה אה וכו'. והכי  
43 מפרש ר"י: לפי שאין שורפין קדשים ביריט. פי' גזרת תרומה קדשים אורח. וא"ת: ומאי איריא  
44 את קדשים. מיטם דאין שורפין קדשים ביריט. נגזר תרומה טמאה שלא לערוך. ואפילו  
45 שורפין קדשים ביריט. דאין עשה ודאי לא תעשה - תרומה שלא לערוך אין שורפין.  
46 ומשמע מתוך פריי' מסוקן. דאין עשה בשריפת הלחם מרבנן וי"ל: שריפת תרומה שלא  
47 לערוך לא כשת. ושום אדם לא שרפהו. תנא. כיון שיוכל ליתנות בשריפהו. וכמוכח  
48 שדולמני כלשון הזה: כך כפי שריפתו. וא"ת: אי בקר שני וקאי ויכול לשורפו בליל  
49 מוצאי יום טוב. דהכי מנחה דאין שריפת קדשים רוחה וזו טוב? והא ע"כ אינו מטעם דאין שריפת  
50 קדשים רוחה וזו טוב. דהא בליל מוצאי יום טוב נמי אין שורפין. ואם כן גזרת הכתוב הוא  
51 לשורף בקרב שני י"ל. והא דאין שורפין בלילה - היינו משום דהקפיד התבונן של שורפין וקדשים בלילה. כדאשכחן בשלמים דאין נאכלין לאור שליש. ואפילו הכי אין שורפין אלא  
52 ביום עשית. כדרישי פסחים דף ר' (שם) 'ביום השלישי באש ישרוף', ביום אהר שורפין כו'. ו**לא** עולה חול בשבת ולא עולה חול ביום טוב. ומהו כיון דקרא בשבת אפיהו מנא  
53 ליה למדריש 'ולא עולה חול ביום טוב?' דילמא ודאי חול בשבת דחזיר מיום טוב. וי"ל: דאביי סבר ברבי עקיבא. דרישי בפרקי 'אלו קשרים' (לסקן דף ק"ד.) שלח שבת בשבת אחרת  
54 למיר - עול שבת שקריבין ביום טוב. ובמערבין קרא למישר עולה שבת ביום טוב - אם כן עולה חול ביום טוב לא איתמר. דקסבר גרייהו תרבות אין קריבין ביום טוב. כדאמר רחמי. וחי  
55 שימנאל פליגי בהם. ודישי 'עולה שבת בשבת' - למיר - עול שבת שקריבין ביום טוב לא איתמר. דקסבר גרייהו תרבות קריבין ביום טוב. ו**לא** מילה שלא במונחה  
56 דאיתא בקי. פריש בקנטרה פ"ג ע"ג. ועבדה רוחה את העבודה. ועבדה רוחה את השבת. מילה דוחה אותה. שבת שנתחדה כו'. ורשקה. בפרקי ר"א זמליה' (לסקן דף ק"ב ושם) לית  
57 לרבא) האי קל וחומר. דקסבה. האי דרערת דוחה את העבודה - לא משום דחמיא. אלא משום דגברא דלא חוי. דהריי' יוסף פורת לא גריס 'דאיתא  
58 בקי'

1 **קָבַל הֵי שִׁמְעַנְתָּא**. רב הוויא רב ויודה רב גידל רב אחרובי. אלא בתפלה אחת  
2 כך בקרחה לכל רבב היום. ומזכיר: צריך להזכיר של שבת. לומר 'וחתן לנו את יום  
3 המנוחה ואת יום הכפורים הנהו'. וחותם 'מקדש השבת הדיכ'. ואפי' שאין הפלה  
4 נעילה בשבת: **יום הוא שנתתיב בה'** תפלות. ולא הפלה הלילה בכלל. אלא תפלות  
5 היום. שחיותי מוקף מנחה וקבלה. ש"ת

6 **וְלִית הִילְכְתָּא כְּבָל הֵי שִׁמְעַנְתָּא**, אלא כי הא דא"ר  
7 הו'שעין בן לוי: **יום הכפורים שקל להיות בשבת המהפחלל**  
8 **נעילה צריך להזכיר של שבת**, ויום הוא שנתתיב בארבע  
9 תפלות. **קישא הילכתא אהילכתא! אמרת: הילכתא**  
10 **ברב"ל, וקיימא לן: הילכתא נברא. דאמר רבא: יו"ט**  
11 **שקל להיות בשבת**, שליח ציבור היוודד לפני התוכה  
12 **עובתא אינו צריך להזכיר של יום טוב, שאימלא שבת**  
13 **אין שליח ציבור יודד ערבות ביו"ט. הכי השתא! לתם**  
14 **בדין הוא דאפילו בשבת נמי לא צריך, ויבגן הוא**  
15 **דקטניו משום ספקה, אבל הכא - ויום הוא שנתתיב**  
16 **בארבע תפלות. ולא באליה כו'.** חכמים היינו תנא  
17 **קמאי! איכא בנייהו דרב ברונא אמר רב, ולא מסיימי.**  
18 **מתני' אין מדליקין בשמן שריפה ביו"ט.** רבי יצחקעאל  
19 **אומר: אין מדליקין בערוך, מפני כבוד השבת! והקמים**  
20 **מתירין בכל השמנים; בשמן שומשמי, בשמן אגוזים,**  
21 **בשמן צנונות, בשמן גרים, בשמן פקועות, בעמרו ובנפס.**  
22 **מרבין אומר: אין מדליקין אלא בשמן יות בלכה.**  
23 **גמ' מ"ט: לפי שאין שורפין קדשים ביו"ט. מנתיב מילי?**  
24 **אמר הונקין, וכן תנא דבי רביה: אמר רבא: ולא**  
25 **תותרו ממנו עד בקר והותר ממנו עד בקר'. שאין**  
26 **ת"ל 'עד בקר' מה ת"ל 'עד בקר' - כא התכות ליתן**  
27 **שבת בשבתו'.** ולא עולת חול בשבת, ולא עולת  
28 חול ביו"ט. **רבא אמר: אמר רבא: "הוא לבדו" עשה**  
29 **לכם, "הוא" - ולא מכשרין, לבדו' - ולא מילה שלא**  
30 **במונחה דאיתא בקי'. רב אשי אמר: (שבת) 'שבתון'**  
31 **עשה**

32 **יעשה לכם: כפשייו, מכשריו, האוכל, כגון לעשות שפור וסבן ותנור וכירים: לבדו.**  
33 **למעטי מילה שלא במונחה, דלא דקיא שבת יריט.** דאי לא מעטיה קרא. איתא בקי  
34 דהדין כפ' ר' אליעזר' (לסקן קלב) דהכי תניא התם: ומה צרעת שדוחה את  
35 עבודה ועבודה דוחה את השבת, מילה שלא במונחה דוחה אותה - דהכי תניא התם:  
36 מילה דוחה את הצרעת בין במונחה בין שלא במונחה. וליף לה מקרא - שבת שדוחה  
37 מפני עבודה. אינו ק' שתתא מילה שלא במונחה דוחה אותה. אמר רבא: לאפקין  
38 נהאי קי' דלא תדרוש ליה. וממילא שמענין מיקה ומקוץ שאין מנקה קובע ויכול  
39 לעשותה לקמח - דאין דוחה וזו טוב, והיא לשריפת קדשים טמאים:  
40 עשה

**שבת. פרק שני - במה מודליקין דף בה עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"**  
תוספות

1 בקדו, דא בלא קזי נמי אחיא, דאחי עשה דחיי לא תעשה. ודא אשי הוא דמשני דויט  
2 עשה ולא תעשה הוא, אין עשה דוחה לא תעשה ועשה. וקשה לר"י דבפ"ק דביצה נהך  
3 ת (ושם) משמע דאחי ליה לרבא דויט עשה ולא תעשה הוא, בני אפר בירה. דפרקי סוף  
4 סוף עיש עשה ולא תעשה הוא, ואין עשה דביט דוחה לא תעשה ועשה. אלא אמר רבא  
5 בר, דחוק למיטר דהייט שמיטתו שאלא ליה למיפרי  
6 **עשה, והנה ליה יום טוב עשה ולא תעשה, ואין עשה**  
7 **דוחה את לא תעשה ועשה. ביום טוב הוא דאסור, את**  
8 **בחול - שפיר דמי, מ"ג אמר רב: בשם שמואל לשרוף**  
9 **התקנים ששמואל, קד מצוה לשרוף את התרומה**  
10 **ששמואל, ואמרה תורה: בשעת ביעורה יהינה מנחה.**  
11 **היכן אמרה תורה? מירב נתמן. דאמר רב נתמן אמר**  
12 **רבא בר אבהו: אמר קרא "ואני הנה נתתי לך את**  
13 **שמיטת התרומה" פ' שמי' תרומות ה'תבת מירב, את**  
14 **תרומה מתורה ואחת תרומה טמאה. ואמר רבנא "לך**  
15 **- שלך תהא, להסיקה תחת תבשילך. ואיבשית אימא**  
16 **מירבתי אהו, דאמר רבי אבהו א"י וחנן: "לא**  
17 **בחרתי מנחה בטמא" - מנחה אי אתה מבקיע, אבל**  
18 **אתה מבקיע שמן של תרומה ששמואל. ואימא: מנחה**  
19 **אי אתה מבקיע, אבל אתה מבקיע שמן של קדש ששמואל**  
20 **לאו קל וחומר הוא? מה מעשר תפל אמרה תורה "לא**  
21 **בחרתי מנחה בטמא" קדש המור לא כ"ש" א"י תרומה**  
22 **נמי לימא: ק"י הוא! הא פתיה לשמן אהו ואי?**  
23 **תבשילך, קדש לא מנעוטימא בשמן סימן פניק ע"כ:"**  
24 **פיגול, נותר, קרבן מעולה, וקרת, אסור לאונן, אדרבה,**  
25 **תרומה לא מנעוטימא, שכן מחפ"י סימן: מיתה, חומש,**  
26 **אין**

1 **עשה הוא. דמשמע שבת בו: אין עשה.** רבא שרופר דוקה ירט, דרוא לא  
2 תעשה ועשה ואיגז דהולקת נ ברית מלאכה המוקרת היא. הואיל והקבצת שאר  
3 קדשים שאין נהנין מןן נאסרין - גם זו לא יזאן מן הקלל: **מה בחול שפיר דמי.**  
4 **לאיתוהו מיתה: מצוה לשרוף את התרומה ששמואל.** דנקאן לקדש, ועוד: משום  
5 תקלה: **אי בקריתו כפטי.** מעשר שני כתיב:  
6 **בטמא.** כן שאני טמא כן שרוא טמא: קדש  
7 **לא מנעוטימא.** מרן חומרא: שכן יש בו  
8 חומרי מנעוטימא, ורואו גם לו. וקרבן קצילו  
9 משום פיגול - שחת על מנת לאכול חוץ  
10 לזמנו ואכל אפילו בזמנו. ומשום נותר - חוץ  
11 לזמנו מקשו, ולא אתחבולתו. וקרוי קרבן -  
12 ויש בו מעולה, ואף על גב ששקש (יתורה)  
13 לאבילת כתבים אין קדו מעולה. מימ תורת  
14 מעלה שיקבא ביה. אם קדש קדשים הן - וש  
15 ביה מעולה ליתו וירוקה לכל התנהג מנה, ואם  
16 קדשים קלים הן - יש מעלה באמירתן  
17 לאחר זיקת זמנה, לפיכך תרומה ולית בה  
18 קלל: **וקרת** - לאוכלה בטומאת הנזף, ותרומה  
19 במיתה בידו שמים - ימיו נקדשים, אבל אינו  
20 הולך עזריה: **אסור לאונן.** קדו מעשר. אבל  
21 תרומה מוקרת לאונן, ביבמות בפרק "היערל"  
22 (דף ע"ג): **א"ר פמיים.** ורת אמרתי לך  
23 ולא אניתה. און כל זמן שלא נקבר מות:  
24 **מחפ"י.** מיתה בידו שמים לך האוכלה, אם  
25 בתן טמא, וחומש לך האוכלה בשונא, דבתיב  
26 (והקרא כב) **"כי יאכל קדש בשגגה** וחסך  
27 שמיטתו עשה", אבל קדש מעשה שיש היתר  
28 לבקעה תרומה וקצו מיד מנעוטימא - שוב  
29 אין מומש בשגגה אבילות, ויש מומקשי לה  
30 בתומשיק דחומשא: ולא נתיקא. דקא רבין  
31 ביה חומש דחומש בקדשי, בפרק "התקב"  
32 (בבא מציעא דף ע"ג):

ואין

קכד

שבת. פרק שני - במה מדליקין דף בה עמוד ב - מותר מהדרת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)" תוספות

1 תתן לו ולא לאורו מכלל בד אורו היא. ואם האור מידו זלא לאורו תכניב אימא:  
2 'תתן לו' - ולא דבר שאין ראו כלל וידע יום כל לא לכתוב אלא 'תתן' - דאין  
3 תניה פרות משנה פרטה. מרביתו ילי' משמע לו ולא לאורו:  
4 ה'הלקת' נר בשבת חובה. פי' הפכה סעודה. דרובה היא שיעורו במקום הרג משום  
5 עונג. ומה מדליקת נר בנפח א'  
6 והה פריך אביי. דשפעת דרובה דאל. והדעת  
7 (לקמן דף לא) על גי עבודת נשים בר דע שאינן  
8 ודורו בהדלקת דער: 'חובה'. לזבן דהציתו (ת)  
9 ידים בתמיץ קרי  
10 ליה חובה. דלא היה כל מצוה. ומים אחרונים  
11 קרי ליה חובה - משום סבנה דמלע סודמיה.  
12 וטורנו דבנה. ודעמי טפי מן האשיות. ויש  
13 שורצים לומר דאין לברך אהדלקת נר מפרקי  
14 ליה חובה. כדאמרינן (תולין קה) מים אחרונים  
15 חובה. ואין שעטנין ברובה. ואמרי ר'יה ריבשוש  
16 הוא. דלא דמי למים אחרונים - דלא הוי אלא  
17 חובה. אבל בעלמא. שאלו הולכת נר - היא חובה  
18 של מצוה עונג שבח. וכתב חובו' קן דטעמן  
19 ברכה. ומה שאמרו טעם אחר שלא לברך משום  
20 שאם היתה מדליקת ועמדת לא היה צדי  
21 לכתבה ולאחור להדליקה. ולא (הלכות אורח)  
22 - אין נראה. דהא בני כיוסי דרבי (שם ס"א) אם  
23 כסדה דרוח - פטור מליכתו. אפי'ה' שבטמכות -  
24 צריך לברך. וכן נולד מדול. איכא למיד דא'  
25 צריך להטיף מיםגו דם ברית. ובבבלי. תניא  
26 בשילהי פר' ר' אליעזר דמילה (לקמן דף קלא)  
27 הוה אמר רבינו. ובודק רב ערומי שי המדליק נר  
28 בשבת מברך "אסור קרענו כו". ועד נראה  
29 לר' שהם אה היה דר' מרדכי ועמד - שצריך  
30 לכתוב ולחזור ולהדליק. כדאמר ליה הווא סבא  
31 ולבלב שלא יקדים ובלב שלא יאחר (לעיל דף  
32 כב):

1 ואין ליה פרוין. ואסרוה לרורים. הנה נפישין ואיבעית אמאי:  
2 קדיש המור. שכן ענוש פרת. וב נחמן בר יצחק אמר:  
3 אמר קרא "תתן לו". ולי' ולא לאורו. מכלל דבת אורו  
4 הוא. "רבי ישמעאל אומר כו". מאי מעמא? אמר (א) רבא:  
5 מתוך שריתו רע. גורה שמא יצחקה ויצא. אמר ליה אביי:  
6 ויצא! אמר ליה. שאני אומר: הדלקת נר בשבת - חובה.  
7 דאמר רב נחמן בר רב יברא. ואמר ליה אמר רב נחמן  
8 בר רבא אמר רבי. הדלקת נר בשבת - חובה. והצית  
9 ידים ויגלים בתמיץ ערבות - רשות. ואני אומר. מצוה.  
10 מאי מצוה? דאמר רב יהודה אמר רבי: כך היה מנהגו  
11 של ר' יהודה בר אלעאי. ע"ש מביאים לו ערובה מלאה  
12 תמיץ. ורוחץ פניו דיו ויגלו. ומתעמר ויזעב פסדינו  
13 המצויצין. ורומה למלאה ה' צבאות. והיו תלמידיו מחבין  
14 ממונו כנפי כסותו. אמר ליה ר' יוחנן. לא כך צויתו למה.  
15 סדין בציצית. בית שמאי פוטרינן וכו' מחייבין. והלכה  
16 כדברי בית הלל! ואינו סביר - גורה משום כסות למה.  
17 "ותנתן משלום נפש ישריה מוכה". מאי "ותנתן משלום  
18 נפש" אמר ר' אבהו: זו הדלקת נר בשבת. "ותנתן משלום  
19 מוכה" - אמר רבי יוחנן: זו בית המדרש (ב). (אמר רבי  
20 יוחנן): זו הציצית ידים ויגלים בתמיץ. ר' יצחק נפחא אמר:  
21 זו מפה נאה וכלים נאים ששליה. ר' אבהו אמר: זו מפה  
22 מצונית ואשה מקושטת תלמידי חכמים. ת"ר: איה  
23 עשרי? כל שיש לו נחת רוח בעשרו. דברי רבי מאיר.  
24 סימן מ"ט ק"ס. רבי טרפון אומר: כל שיש לו ק' פרמים  
25 ומאה שדות. וק' עבדים שעובדין בקו. רבי עקיבא אומר:  
26 כל שיש לו אשה נאה בששעים. רבי יוסי אומר: כל שיש  
27 לו בית הכפא סמוך לשולחנו תנאי. רבי שמעון בן אלעזר  
28 אומר: אין מדליקין בצירי. מאי מעמא? אמר רבה: מתוך  
29 שריתו נודה. גורה שמא יסתפק ממונו. אמר ליה אביי:  
30 לימא

1 ואין ליה פרוין. ואסרוה לרורים. הנה נפישין ואיבעית אמאי:  
2 קדיש המור. שכן ענוש פרת. וב נחמן בר יצחק אמר:  
3 אמר קרא "תתן לו". ולי' ולא לאורו. מכלל דבת אורו  
4 הוא. "רבי ישמעאל אומר כו". מאי מעמא? אמר (א) רבא:  
5 מתוך שריתו רע. גורה שמא יצחקה ויצא. אמר ליה אביי:  
6 ויצא! אמר ליה. שאני אומר: הדלקת נר בשבת - חובה.  
7 דאמר רב נחמן בר רב יברא. ואמר ליה אמר רב נחמן  
8 בר רבא אמר רבי. הדלקת נר בשבת - חובה. והצית  
9 ידים ויגלים בתמיץ ערבות - רשות. ואני אומר. מצוה.  
10 מאי מצוה? דאמר רב יהודה אמר רבי: כך היה מנהגו  
11 של ר' יהודה בר אלעאי. ע"ש מביאים לו ערובה מלאה  
12 תמיץ. ורוחץ פניו דיו ויגלו. ומתעמר ויזעב פסדינו  
13 המצויצין. ורומה למלאה ה' צבאות. והיו תלמידיו מחבין  
14 ממונו כנפי כסותו. אמר ליה ר' יוחנן. לא כך צויתו למה.  
15 סדין בציצית. בית שמאי פוטרינן וכו' מחייבין. והלכה  
16 כדברי בית הלל! ואינו סביר - גורה משום כסות למה.  
17 "ותנתן משלום נפש ישריה מוכה". מאי "ותנתן משלום  
18 נפש" אמר ר' אבהו: זו הדלקת נר בשבת. "ותנתן משלום  
19 מוכה" - אמר רבי יוחנן: זו בית המדרש (ב). (אמר רבי  
20 יוחנן): זו הציצית ידים ויגלים בתמיץ. ר' יצחק נפחא אמר:  
21 זו מפה נאה וכלים נאים ששליה. ר' אבהו אמר: זו מפה  
22 מצונית ואשה מקושטת תלמידי חכמים. ת"ר: איה  
23 עשרי? כל שיש לו נחת רוח בעשרו. דברי רבי מאיר.  
24 סימן מ"ט ק"ס. רבי טרפון אומר: כל שיש לו ק' פרמים  
25 ומאה שדות. וק' עבדים שעובדין בקו. רבי עקיבא אומר:  
26 כל שיש לו אשה נאה בששעים. רבי יוסי אומר: כל שיש  
27 לו בית הכפא סמוך לשולחנו תנאי. רבי שמעון בן אלעזר  
28 אומר: אין מדליקין בצירי. מאי מעמא? אמר רבה: מתוך  
29 שריתו נודה. גורה שמא יסתפק ממונו. אמר ליה אביי:  
30 לימא  
1 ואלו הן תוספות  
2 ואלו הן תוספות  
3 ואלו הן תוספות  
4 ואלו הן תוספות  
5 ואלו הן תוספות  
6 ואלו הן תוספות  
7 ואלו הן תוספות  
8 ואלו הן תוספות  
9 ואלו הן תוספות  
10 ואלו הן תוספות  
11 ואלו הן תוספות  
12 ואלו הן תוספות  
13 ואלו הן תוספות  
14 ואלו הן תוספות  
15 ואלו הן תוספות  
16 ואלו הן תוספות  
17 ואלו הן תוספות  
18 ואלו הן תוספות  
19 ואלו הן תוספות  
20 ואלו הן תוספות  
21 ואלו הן תוספות  
22 ואלו הן תוספות  
23 ואלו הן תוספות  
24 ואלו הן תוספות  
25 ואלו הן תוספות  
26 ואלו הן תוספות  
27 ואלו הן תוספות  
28 ואלו הן תוספות  
29 ואלו הן תוספות  
30 ואלו הן תוספות  
31 ואלו הן תוספות  
32 ואלו הן תוספות  
33 ואלו הן תוספות  
34 ואלו הן תוספות  
35 ואלו הן תוספות  
36 ואלו הן תוספות  
37 ואלו הן תוספות  
38 ואלו הן תוספות  
39 ואלו הן תוספות  
40 ואלו הן תוספות  
41 ואלו הן תוספות  
42 ואלו הן תוספות  
43 ואלו הן תוספות  
44 ואלו הן תוספות  
45 ואלו הן תוספות  
46 ואלו הן תוספות  
47 ואלו הן תוספות  
48 ואלו הן תוספות  
49 ואלו הן תוספות  
50 ואלו הן תוספות  
51 ואלו הן תוספות  
52 ואלו הן תוספות  
53 ואלו הן תוספות  
54 ואלו הן תוספות  
55 ואלו הן תוספות  
56 ואלו הן תוספות  
57 ואלו הן תוספות

1 ואלו הן תוספות  
2 ואלו הן תוספות  
3 ואלו הן תוספות  
4 ואלו הן תוספות  
5 ואלו הן תוספות  
6 ואלו הן תוספות  
7 ואלו הן תוספות  
8 ואלו הן תוספות  
9 ואלו הן תוספות  
10 ואלו הן תוספות  
11 ואלו הן תוספות  
12 ואלו הן תוספות  
13 ואלו הן תוספות  
14 ואלו הן תוספות  
15 ואלו הן תוספות  
16 ואלו הן תוספות  
17 ואלו הן תוספות  
18 ואלו הן תוספות  
19 ואלו הן תוספות  
20 ואלו הן תוספות  
21 ואלו הן תוספות  
22 ואלו הן תוספות  
23 ואלו הן תוספות  
24 ואלו הן תוספות  
25 ואלו הן תוספות  
26 ואלו הן תוספות  
27 ואלו הן תוספות  
28 ואלו הן תוספות  
29 ואלו הן תוספות  
30 ואלו הן תוספות  
31 ואלו הן תוספות  
32 ואלו הן תוספות  
33 ואלו הן תוספות  
34 ואלו הן תוספות  
35 ואלו הן תוספות  
36 ואלו הן תוספות  
37 ואלו הן תוספות  
38 ואלו הן תוספות  
39 ואלו הן תוספות  
40 ואלו הן תוספות  
41 ואלו הן תוספות  
42 ואלו הן תוספות  
43 ואלו הן תוספות  
44 ואלו הן תוספות  
45 ואלו הן תוספות  
46 ואלו הן תוספות  
47 ואלו הן תוספות  
48 ואלו הן תוספות  
49 ואלו הן תוספות  
50 ואלו הן תוספות  
51 ואלו הן תוספות  
52 ואלו הן תוספות  
53 ואלו הן תוספות  
54 ואלו הן תוספות  
55 ואלו הן תוספות  
56 ואלו הן תוספות  
57 ואלו הן תוספות



שבת פרק שני - במה מדיליקין דף כו עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזלץ)" תוספות

1 **למא** מר מפני שהוא עק. והוא בחול על מנתו. ורבי לבנות. וימה. הדיל למימר  
2 אפילו בחול נמי ליחסה. כדאמר לקמן דאין מדיליקין בנפט לכן אפילו בחול. מפני  
3 שהוא עק:  
4 **הרא** ועוד קאמר. וקשה לר"י דהניא בסמך "הצירי אינו אלא שוף מעני הקטף" משמע  
5 הדמעת לפי שאינו נמשך אחר הפתילה. ומה  
6 הוצרך לברוח טעמא דמרתו:

7 **אין** מדיליקין בטבל טמא. פירש בקונטרס:  
8 וכ"ש בטבל טהור. אין נראה. דלא הוי  
9 כ"ש. דמהכא תיתי? אלא היה בטבל טהור.  
10 דילפינן טבל טהור בטבל טמא: אבל טבל טמא אין  
11 לך בו שום תנאה של כילו אלא מהדמה ואילך.  
12 אף טבל טהור כן. אבל תנאה שניה של כילו -  
13 שרי. דלא מציעו בשום מקום שיהא טבל אסור  
14 בדנאה. ומכא נמי לדין: אף ששכר פרה  
15 משהיאל לא איבילנה כרשינו תרומה (במנות פ"ו  
16 דף ס"ה). דהנאה של כילו אסורה לרזים - אבל  
17 שאר תבואת שרי. דהנן פריק "כלל מרביקין"  
18 (ערוכין) כ"ה). דזמרכין לישאל בהרומה:  
19 **רבי** ישמעאל אומר כל היוצא מן העץ אין  
20 מדיליקין בו. הוה ולא קטני אלא שפתן קרמתי  
21 ומתני - משום דמתניחין איירי בפסול פתילות.  
22 והכא איירי בפסול שמינע. שפת קרש"ב: דרבי  
23 ישמעאל דהני מבניא דאין מדיליקין בעטון מפני  
24 כבוד השבת - משמע שמעשי אחר הפתילה היה.  
25 אבל דגורנין שטא יניחו ויצא. כדמפשי ליל.  
26 והכא משמע כל היוצא מן העץ אינו נמשך אחר  
27 הפתילה: ועשרין ויצא מן העץ הוא - דהוא  
28 פסולתא דופתא. כדאמר לעיל:  
29 **רבי** שמעון שזורי אומר מדיליקין בשמן  
30 פקעות ובנפט. קשה לרשב"א: מה בא  
31 לומר רבי שמעון שזורי. דהוה לרבי יוחנן בן טר  
32 נמי מדיליקין הוה. מדקאמר אין לך אלא מה  
33 שאמר הבנים "אין מדיליקין משמע דוקא דהוה.  
34 אבל שמן פקעות ונפט מכבישי. ועוד: ונפט  
35 מנשר בהדיא רבי יוחנן. ואין לומר דרבי שמעון  
36 שזורי איירי בנפט לכן. דהא אפי' בחול אמר  
37 לעיל: אין מדיליקין בו. ואי גרסינן "אין מדיליקין"  
38 במלתא דרבי שמעון שזורי - אתי שפיר:  
39 **איכא** ביניהו דרב ברוטא. פירש בקונטרס:  
40 דהוה מעיידו סבר דהכל מתוך שרי  
41 בתערובות. אבל שמן דגים אפילו בעיניה. ודו  
42 סבר: שמן דגים בתערובות. אבל חלב כלל וכלכל  
43 לא. והשתא תרייהו לא סברי כבולה מילתא  
44 פריש ברוטא. ולא משמע הכי. ובקונטרס דחק לפי  
45 שרבי שמעון מתנחין דשמן דהוה קרבי דהוה  
46 שמינות. ונראה לר"י: דשמן דגים הינו שמן  
47 שבא מעני של דג. כדאמר בה"מכור את  
48 הספינה (ב"ב דף ע"ג). נגור מנגלגולא דעניא חלת מאה גרבי משהוא. ובשמן דגים מודה רב ברוטא דשרי בעיניה. והשתא. דהוה מעיידו סבר לגמרי סבר ברוטא:  
49 **ולא** מסיימי. ולא שייך בהא תנא ברה"א. דמכוח קצת דהך לחומרי. מדקאמר. אין לך אלא מה בו ומדיליקין בשמן דגים ובשמן. משמע דוקא תוך מדרתא לפרושי. ולא  
50 פי נמי דרב ברוטא: **אין** בו משום שלש על שלש ומסכבין בו חוץ מפתח. קשה לר"ב: אדמשמע דפחות ממשל על שלש - מסכבין. אפי' בשל פשתן. ובפ"ק דסוכה (דף טו).  
51 אמרינן: סיכה מנוטלתו שאין בהן שלש על שלש - פסולת הוציא דהוה איירי ודבא מנמי גזול. שבהו ורו ארוחת לכולל טמאה. אבל כאן מיידי בתרתי שלא היה בהם מעיל של  
52 על שלש. וקשה לרשב"א: דאפי' אם לאוהו בו מעיל שלש על שלש מכלל טמאה. כדאמר בפ"ק במנא אשוי' (למקן דף ס"ג): אריז כל שדוא - טמא. ואנן מסכבין בו. וי"ל: דהתם  
53 מיידי כשאין בדרתו לארוז בו יותר. והכא מיידי כשיש בדרתו לארוז בו יותר. הלכך - אם אין בו שלש על שלש - טהור:

7 **שהוא** עק. ונדבק בחוליה הכתי ומדיקין את הבית: **התאם**. תמונה: **אחיל** שיקא.  
8 הדלק את הנר: עך **הקטא**. שם מקום: **לבושמים**. לשון מאספנים. כמו "בורמים גליו  
9 את הכלים" לקמן בפרק "רבי עקיבא" (דף פ"ח): **וליוגבים**. לשון יקבים. שעוצרין  
10 פוציעין את החלון דהוציא דמו. כדאמרן בפרק "כלל גדול" לקמן (דף ע"ה). והתים  
11 בנוראן ללבושי התקלי: **סולמא** גזיר.

12 מילה דהי. וקצרה המילה והבוקה. וקורין  
13 אותה פוייאיתא: אין מדיליקין **בטבל טמא**.  
14 וכ"ש בטהור. ולקמיה מפרש **מטא**.  
15 תרומה מןההך. שהיא לאבילה אין לך בה  
16 אלא משעת הרמה ואילך. ומקמי הכי  
17 אסריא. שריי טבל במיתה לאובלה. אף  
18 תרומה טמאה. אינ' פ' שאין אהא אובלה אלא  
19 מסוקה - אסור להטיו טבלי: אין מדיליקין  
20 **גזיר**. כדמפרש לעיל. ועוד. כדקניינ' ואילו.  
21 דאניו כאן מה דפרי' אלא מן העץ שדף  
22 בגלגלמא. והוה ליה קומ' אינו מןהש. לישנא  
23 אחראינן: וכן היה רבי שמעון בן אלקיזר אומר  
24 בו. לאו טעמא למלתיה. ותיב. אלא הכי  
25 קאמר. ועוד היה אהא דרבי אחר כדצ"י: עצי  
26 הקטף. שם קום: מן השרי. לאפוקי שמן דגים  
27 ועשר גזירי: אין לך אלא מה שאמרין הכתים  
28 אין מדיליקין התי. כגון פסולי שמינים  
29 דמתניחין: **המדיקין** בשמן דגים. ואינו דרמי  
30 לחלב ואינו יוצא מפרו: **ובשקין**. ואינו  
31 דמפת קאתי: **סוכובים** מינו ת"י. אין יוחנן  
32 מן גורי דפסילי כל הךך דמתניחין. וחלב אינו  
33 בהדיהו דהוא יוצא מן הבהר. ואכשר בשמן  
34 דגים: **איכא** ביניהו דרב ברוטא. דאמר יריך  
35 לחת לחובו שמן כל שדוא. אי נמי דאכשר  
36 חלב בחוהך בתערובת שמן כל שדוא. דהו  
37 מהך תנאי סבר לרוב ברוטא דחלב ניקר  
38 בתערובת. אבל שמן דגים - אפילו בעיניה  
39 וחד קבר שמן דגים על ידי תערובת. אבל  
40 חלב כלל וכלל לא: אין בו שישום שלש על  
41 שלש. לקבל טמאה בג' אצבעות: **ויצא** מן  
42 העץ. כמו בקבוס וצמר ופז: **ומסכבין** בו.  
43 סוכה. דהוה ואינו מקבל טמאה. דאין  
44 מסכבין כדאמר המקבל טמאה. כדלפינן במס'  
45 סוכה (דף י"ב): **מנורין ומקטירין**: חוץ משינין מן  
46 דלפינן לקמן דאקרי עץ. ומקבל טמאת  
47 נגעים אפילו אינון שבו. כדלפינן הלכך אין  
48 מסכבין באונן:

31 היינו ת"ק! **איכא** ביניהו דרב ברוטא **אמר** רב, **ולא** מסיימי. **תניא**, רבי שמעון בן אלקיזר אומר:  
32 כל היוצא מן העץ - אין בו משום שלש על שלש, ומסכבין בו, חוץ מפתח. **אמר** אביו:

הספינה (ב"ב דף ע"ג). נגור מנגלגולא דעניא חלת מאה גרבי משהוא. ובשמן דגים מודה רב ברוטא דשרי בעיניה. והשתא. דהוה מעיידו סבר לגמרי סבר ברוטא:  
**ולא** מסיימי. ולא שייך בהא תנא ברה"א. דמכוח קצת דהך לחומרי. מדקאמר. אין לך אלא מה בו ומדיליקין בשמן דגים ובשמן. משמע דוקא תוך מדרתא לפרושי. ולא  
פי נמי דרב ברוטא: **אין** בו משום שלש על שלש ומסכבין בו חוץ מפתח. קשה לר"ב: אדמשמע דפחות ממשל על שלש - מסכבין. אפי' בשל פשתן. ובפ"ק דסוכה (דף טו).  
אמרינן: סיכה מנוטלתו שאין בהן שלש על שלש - פסולת הוציא דהוה איירי ודבא מנמי גזול. שבהו ורו ארוחת לכולל טמאה. אבל כאן מיידי בתרתי שלא היה בהם מעיל שלש  
על שלש. וקשה לרשב"א: דאפי' אם לאוהו בו מעיל שלש על שלש מכלל טמאה. כדאמר בפ"ק במנא אשוי' (למקן דף ס"ג): אריז כל שדוא - טמא. ואנן מסכבין בו. וי"ל: דהתם  
מיידי כשאין בדרתו לארוז בו יותר. והכא מיידי כשיש בדרתו לארוז בו יותר. הלכך - אם אין בו שלש על שלש - טהור:







**שבת. פרק שני - במה מודליקין דף כח עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל" (שטיינזולץ) קלה**

1 **ממשקן**, דלא תיהו ביה שום יוצא מן העץ אלא פשתון, כדכתיב "ועשר יריעות שש  
2 משרן; שוויין; טרושי' בלעז; דכתיב "משרן"; וחוקן כפול ששה. כדאמרין בפ' ב"ב  
3 ל"ו דסדר יומא (דף ט"א) דברים שצאמך ברוך שש - חוקן כפול ששה. ואי קשאי, בין  
4 ודליק ממשקין בלתי יוצאין שחתת גז הבית וכל שאר אהלים דלא דמו למשקן - מן  
5 דמטשו בשפי' טובא; ונתיב: אמאי דלא ליעשות שאר  
6 הפואהלים באהל, אמרת; מה מוצי'ר הקל  
7 עשה בו כל המאכל כו'; אף כאן קרישים.  
8 ואימא דעץ גמי איקרי אהל: משקן קרוי  
9 משקן. כגון עשר יריעות שש משרן, ומשקן  
10 איקרי אהל. דכתיב (שמות לט) 'את משקן  
11 אהל מועד': קבי גמי. דמכסה ערוות לאו  
12 אהל, ולענין טומאה גמי לא מקביל: השתא  
13 עור בהמה טהור, כגון אהלים מןהמזבח: מה  
14 תהותן, עשתי עשרה יריעות עזים לאהל על  
15 המשקן, למשקן היינו עשר יריעות  
16 המחוברות בקרש' וקבי. ומלמעלה מןן אהל  
17 יריעות עזים, ומלעלה מןן מכסה הערוות:  
18 מאי קביעי' ליה. ואת ממשקן גמר ל'ה ר'  
19 ("ליעור") לעיל בריש שמעתין, והתם טהור  
20 היא דהיי למלאכת משקן: כהכח אהר' היה.  
21 חזיו של אהלים וחזיו של תחשים. ר'למעלה  
22 דקרא - אמרתי'והו כתיב, דבין אהלים בין  
23 תחשים היה מכסה אהר' מלמעלה לאהל  
24 יריעות העזים: תלא אהר' היה מטאה הוה.  
25 ומגופרת בגוונין: א' תבי. סיימת'הוה: השתא  
26 ששמה יבוי'ו בגוונין: עור או יעור. גבי  
27 נגעים כתיב 'או בעור', וקנה קוצ' למכתיב בן  
28 עור: וישק'הוה בן. כהן. שפירא'הוה בן  
29 נגעי' גנעי' ומתחלה לא היה גנעי' קצין  
30 מבולין. מכל תאמורים כפסוק ודברך יודי:  
31 שרצים מטמאין כבערשה ומת כבתי' ונגעים  
32 כבבתי' והוא פחות מבתי' ומה אפי' אבאי  
33 אהל הפת שעור' מטא בו, כדאמר לעיל:  
34 משקן עליון לתחתון קרוי אהל: "שאינך  
35 ספקסאן בגנעים, דקא גמיר ופתיש' כתיב:  
מטא

26 **התם - מטאה - טהור. א"ר יוסף:** א"ה היינו דמרתמנין "ספגנא" - ששש גונונין דהרה.  
27 **רבא אמר:** עור בהמה מטאה דמטמא באהל המת מרבא, דתניא 'עור' אבאי - וריבה עור  
28 בהמה מטאה, וישק'הוה בן. כהן. \* קצין מובילן ועשה אחת מןן מגוין? תלמוד לומר 'או בכל  
29 מלאכת עור', ואיפא למיפרד: מה לנגעים - שפן שתי וערב מטא בהן! אלא: גמר משרצים,  
30 דתניא: 'עור' אין לי אלא עור בהמה טהורה, עור בהמה מטאה מגוין - תלמוד לומר 'או עור'  
31 ואיפא למיפרד: מה לשרצים - שפן מטמאין כבערשה, - נגעים ויכרו; וחור דהיו, לא ראי זה  
32 כראי זה, ולא ראי זה כראי זה, הצד השווה שבהן - שעור מטאה בהן, ועשה עור בהמה מטאה  
33 בעור בהמה טהורה, אף אני אבאי אהל המת, שעור מטא בו, ונעשה בו עור בהמה מטאה בעור  
34 בהמה טהורה. אמר ליה רבא מפרניש לרב אשי: איפא למיפרד, מה להצד השווה שבהן - שפן  
35 מטמאין פחות מבתי', תאמר במת שאינו מטמא אלא כבתי'! אלא אמר רבא מפרניש:  
אתא

שהוא מרבה עורות שרצים - תלמוד לומר "בעור" "בעור". ותיא דהא דנקט במה נסה נאכלת - אבן אימרי' נקט, דאדרי לא ביטא אלא דתניא דהא בשמעתין לפניך דתניא דאם לא היתה בו נגע  
מזן טהור מאילים: **ושלמה** ביד כהן. מפרש גמי רבינו שמואל דאיצטריך לכוויי משום דכתיב 'והבני נזי' ידיו בו נגע צרעת וגו' דהואה אל הכהן' דמשמע דאם לא היתה בו נגע  
קדם שהיהוה לבתן - טהור: שתי וערב טמא בהן. מה שאין כן בפרק "במה אשה" (דף סו. ט). **א"ל** גמר משרצים ודניא  
עור אין לי אלא עור של בהמה טהורה. ואית' נגלן דאריי' קרא בעור בהמה טהורה: ויש לומר כמו בגנעים, דהכא כתיב שק ודאי מה שק מן דהמה דקד ונאכל, כדכתיב תר"כ ולקמן  
דשק וחי' רבי רבא מן דהנשים, אף עור - מין בהמה דקד ונאכל. א"ל: דבר'כ מרבה אף שק בהמ חזיו דשקו רבי טמא - אפ"ה דהא אמית' דהא וקשה עור אלא לעמעמע עור, ושק דהיי' **דוהיי'**  
של עזים, ולא הוהקט למאי ומרובי' בשק - לכך איצטריך רבינו, רבי' דהר' פתח: **תל' לשרצים**, וליבא למפרק' ששטא' מת כבערשה מקו'. דהוא כל שיעורים ויהי' והלכה למשה מסיני. וקשה  
לר' ינאי' מן משרצים גזירה שיהוה עור רבדו ועור, כדאמר לקמן בפרק "במה אשה" (ג' ע"ג) (שם) ואומר: ר' שמו' דגיש דאהל אהל ממשקן סתרה לה, לכך איצטריך רבינו, ועוד י"ל: ג' ע"ג

אלי ארי טומאת אהל וזהו: ועצמו מותר:



**שבת. פרק שני - במה מודליקין דף כט עמוד א - מתוך מהדורת "אבן ישראל - (שטיינזולץ)"**

1 שְׂתַקַּק כָּבֵד בָּרוּךְ הַיְהוָה לִיה לְעוֹלָם לְדִבְרֵיהֶם דְּרַ' אֱלִיעֶזֶר וְרַ' זְקַנְיָא קִאָּפֵר. הָאֵי  
2 דְאִוּקִים לָהּ בָּר אָרָא אֲלִיבָא דְרַ' יְהוּדָה - וְדָוָן פְּלוּגְמִיתוּ דְלֵא מִתְחַבְּרֵא אֲקֵלָא  
3 אֲלִיבָא דְרַ' יְהוּדָה וּמְרִירָא אִירֵד לָהּ סְבִירָא לִיה אֲלֵא בְרַ' שְׁמַעוֹן שְׁמַעָא דְרַ' אֱלִיעֶזֶר.  
4 בְּחֻלְקָא מֵשׁוּם דְאִין מְדַלְקִין בּוּ. שְׂפִיר הֶוֹדְקִין יִסָּה. וְכָל שְׁבֻחוֹת הַשְּׁנָה אֲסוּר. וְלֵא  
5 מֵשׁוּם שֶׁנֶּחֱלֵל חַיִּים מִן הַפְּסוּל. דְרַךְ חוֹפֵר בְּבִרַם  
6 לְעוֹלָם מִן הַגְּדוּדִים לְסַכְּפֵן מֵשׁ כְּסִיב  
7 הַתְּפִירָה. וְאַחֲרֵי חוֹפֵר. וְגַ' עַל ג' סוּפוּ לַחֲפּוּר  
8 לְעוֹלָם כְּבִיב עֵינַי. לָאן אֲחַשְׁבֵהָ לְחֵדוֹת כִּלְיָ  
9 הַלָּקֶה צָרִיךְ לְהוֹיֵת בּוּ יוֹתֵר מִשְׁעוֹר הַמְּלֵל.  
10 בְּרַ' שְׂפִירָא הַטְּלָאִי שֶׁלֵּשׁ עַל שֶׁלֵּשׁ: מְבִינְיֹתָ.  
11 מְצוּמָמוּמֹת. וְכַדֵּי אַחְשׁוּבָה. וְאַחֲרָיִךְ  
12 כְּדִשְׁתּוּפּוּר לַאֲדָרָה שֶׁלֵּשׁ. וְהִינֵי נֶהְיֵי דְרַב  
13 יוֹסֵף. וְלֵאן מֵשׁוּם דֵּן לֵאן הָדָה טַיִף לֵאן מַטְשֵׁא.  
14 יוֹכְלֵ שְׂמֵרָא אֲלֵא לְאַפּוֹק מִדְּהַנָּא קַמָּא:  
15 מְסִקִין בְּחָרִים. אֲבָג דְמַטְלֵט לֵבַי  
16 לֹאבִילָהּ חֻוּ נְמִי לְהַסְקָה. אֲמַלְן. בִּירַשׁ אִין  
17 מְסִקִין בְּרַעֲיָנִין בִּירַשׁ. הָדוּד לָהּ עוֹלָם.  
18 וְהַשְּׂמָל מְלָתִי. הַלָּקֶה מְלִיךְ חֹדֶךְ וְהָא דְרַב.  
19 דְרַב לְמִיר' לַיה וְהִידָה אִין מְסִקִין בְּרַעֲיָנִין. לֵאן  
20 בְּפִירַשׁ יָאִתְּמַר: אֲבֵל תְּפִיר. כְּחַלּוֹ: לְבָנִיקָא.  
21 כִּרְיָה שֶׁל עֲרֵפֵס שְׁקוּרֵי טוּלִישׁ. וְהָא  
22 חֻלְקוּדָה. וְסִפְרַם שֶׁחָבּוּב בָּרוּךְ לֵאן תְּפִי - הֵינֵי  
23 נִמְי כִּרְיָה. וְהָא חֲרָגוּם בֵּית שִׁפְחָה שְׁמִי  
24 קִירוּת: קְשִׁינָא. רַעֲיָנִין: בַּר פְּחַתִי. בָּן  
25 דְזוֹלִים: אֲבֵל תְּפִיר. בֵּינָם טוֹב: פְּרִיקִינָא.  
26 תְּמַרִים טוֹבִים וּמְחַבְשִׁלִים יִסָּה. וְכָל אֲוִב  
27 שֶׁלֵּמַם נִפְרַשׁ מֵעַל רַעֲיָנִין. וְאִין חֲרָעֲיָנִין  
28 רְאוּן לִטְלַט - וְאַפְרִי שְׁרִי לְעַקְלָה  
29 לְמִשְׁדִּירֵיהּ לְחֻזְקָא. אֲלֵמָא. לֵאן קִיבְּלָהּ  
30 מִנֵּיהּ: בַּרְקִינָא. דְאִין מַחְבְּשֹׁתָא הֶסֶה. וְאִין  
31 הֹאכֵל נִפְרַשׁ מִנָּה. וּמְשִׁירַת בְּגַדְעִינָה. וְהוּו  
32 לְאַדָּם: אֲבֵל אִיפְרִיָּה. שִׁישׁ עוֹד מֵאֲמָן עֲלֵיקִין:  
33 מְרַבָּה. עֲלֵיקִין. וּמְסַנְּקֵן בְּרֹבּוֹ: רַב מַמְנָס  
34 אֶסְרָה. מִתְּרַנְּיִן בְּפַחוֹת מִשְׁלֵשָׁה שְׂסָדֵם עַל  
35 שֶׁלֵּשָׁה שְׂסָדִים פְּלִיגֵי לַעֲנֵן טוּמְאָה. וְסַפְּוִל:  
36 מְסַלְמִינֵי. מְסַלְמִינֵי הַקְּלוֹת בַּעֲיָנָה. דְּמוּיָא  
37 הַתְּמוּקְנָת לְפַקּוֹק מְרֻזָּה. וְרִמְדִי דֵלָא חַשִּׁיב  
38 וְהוּא. וְקִיפּוּל דְקַטְס בְּמִתְּרַנְּיָין - מֵשׁוּם כְּהוּב  
39 דְרַב דֻּקָּא. וְלִפְלִיגָתָא וְהִדְלֵקָה תָּנָא קִיפּוּל:  
40 פַּחוֹת מִשְׁלֵשָׁה כּוּ'. דִּירְעוֹ שִׁלְשָׁה עַל שִׁלְשָׁה  
41 חֲשִׁיבִי. וְלֵאן כִּסְלִי. וְאַעֲיָג דְקִדְוָי. כְּסוֹן  
42 סְמַרְטוּסִין: שְׁתַּקְנִינְוּ לְכָךְ. שְׂהֻקֵּי לְכָךְ:  
43 לְפָקוֹךְ הַתְּפִירָה. וְקַבְּסִים שְׂהַמִּים בָּרִים דְאִין שֶׁם  
44 לְמַרְחִין: וְזָעֲנִי בַן אַת הַתְּפִירָה. לֶאֱחָז בָּרוּךְ  
45 שׂוּלִי הַקְּדִירָה. לְהַגְרֵה לְחוֹךְ הַתְּמַחֲוֵי. בִּין בְּן  
46 הַמּוֹכֵן. לְקִמְיָה מְפִירֶשׁ:  
גוֹרְחוּ

34 **הַמּוֹכֵן בִּין שְׂאֵין מִן הַמּוֹכֵן - טַמְא. דְבָרִי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר.** וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: בִּין מִן הַמּוֹכֵן בִּין  
35 שְׂלֵא מִן הַמּוֹכֵן - טַמְא. רַ'ע אוֹמֵר: מִן הַמּוֹכֵן - טַמְא. וְשֵׁלֵא מִן הַמּוֹכֵן - טַמְא. וְהוּוּ וְאַמְר  
36 עוֹלָא. וְאוֹיְמִיָא רַבָּה בְּרַ בַּר תַּנְתָּ א"ח יוֹהָנֵן. הַכָּל מוֹדִים - וְרַקוּ בְּאַשְׁפָּה - דְבָרִי רַבִּי טַמְא. הַכָּל  
יְהוּדָה. וְהָא דְקָמְרַ' אַנְסִיא קִרִּי לִיה שֵׁלֵא מִן הַמּוֹכֵן - פִּירַשׁ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אַמְסִיא קִרִּי לְחִידּוּ אַחוּרִי הִדְרָלַת שֵׁלֵא מִן הַמּוֹכֵן - וְהוּוֹל וְהוּוֹ טַמְא - וּמְשַׁנֵּי מִשּׁוּם דְלָגְבֵי קוֹסְפֵא לֵאן מוֹכֵן הוּא.  
וְלֵא עֵינִי לְמִימֵר מִשּׁוּם דְלָגְבֵי מְגוּלָא לֵאן מוֹכֵן הוּא. וְלֵאן חַשִּׁיב כּוֹלִי חֲמִי תֵלֵאן בְּמִגְדָא מְאַחוּרִי הִדְרָלַת. וְהוּוֹ קִרִּי לִיה לִגְבֵהָ שֵׁלֵא מִן הַמּוֹכֵן. כֵּן לְרַ' יְהוֹשֻׁעַ קַמְ אֵינִי חַשִּׁיב לְחַלְאֵי  
בְּמִגְדָא מִן הַמּוֹכֵן. וְהוּוֹל וְהוּוֹ טַמְא - וּמְשַׁנֵּי דְלָגְבֵי אֲשַׁפֵּה מוֹכֵן הוּא. וְהוּא דֵלָא קָמְרַ' דְלָגְבֵי אַחוּרִי הִדְרָלַת מוֹכֵן הוּא - מִשּׁוּם דֵּן גִּרְעֵי כּוֹלִי חֲמִי טַמְא. וְלִידָרְיוֹ אֵין מוֹכֵן לְגַבְיָה:  
גוֹרְחוּ

1 גירה עלילתא דשישא אטו עלילתא דלעמלא. הוא דאקמר בסוף 'המעניג' ולקמן דף  
 2 צה. ועסא אמירור שרא וזילתא במחוזא. ומרפש דטעמא מאי אמור רבנן - דילמא  
 3 אתי לאשויי נמות. הבא ליכא נמות. ומרפש בקנטרס. וכולה מחוזא רצפה היתה. התם  
 4 אן למור מחוזא אטו שאר עיריות. אבל בעיר אחרת נותן גירא וזילתא וזילתא. ארתה: ד"ג  
 5 מוחלקת בקטנים אבל בגדולים ד"ה מנחה.  
 6 ול"ג ד"ה אסור. דברפך יב"ל סעיד' (פסחים דף  
 7 כ"ב וט) משמע דטפי טעור דיכא דלא אסור.  
 8 ובלבד שלא יתכוין בחמה מפני החמה  
 9 וכו'. ובענין ולא דתי פסק רישיה. כגון  
 10 שהוא לבטח למלמסיה אחרים להנך עליו מפני  
 11 החמה ומפני הענייה:  
 12 שהמור

הניחו בקופסא - דברי הכל כמלא לא נחלקו אלא שתלאו  
 כמגדור או שהניחו לאחורי הדלת. ר' אליעזר סבר: מלא  
 ורקו באשפה - דעתיה עניניה, ומאי קרי ליה שלא מן  
 המוכן? - דלגבי קופסא לא מוכן הוא. ור' יוחנן סבר:  
 מלא הניחו בקופסא - בטולי' בטוליה, ומאי קרי ליה  
 'מוכן' - דלגבי אשפה מוכן הוא. ור' עקיבא, בתלאו  
 כמגדור - סבר דרבי אליעזר, בהניחו אחורי הדלת -

1 הניחו בקופסא. גלי דעתיה דחשיב ליה: כמגדור. אביילא. דגרע מוקפסא וגרדף  
 2 מאחורי הדלת. ואחורי הדלת ערף מוקדו לאשפה. ומוכן דר' אליעזר היינו קופסא.  
 3 ושלל מן המוכן - מגדור ואחורי הדלת: ומאי קרי ליה שלא מן המוכן. הואיל  
 4 ולרבי אליעזר חשיב לגבולי' טומאה. דלגבי קופסא לא מוכן הוא. ורבי יוחנן סבר  
 5 כ"ל. ומוכן דרבי יוחנן - מגדור ואחורי הדלת.  
 6 ושלא מן המוכן - דרוק לאשפה: ומאי קרי  
 7 ליה. למגדור מוכן - הואיל ור' יוחנן עבד  
 8 דלגבי אשפה דאיידי בה רבי יוחנן - יוחנן -  
 9 הוא. ורבי עקיבא. תלאו כמגדור - קרי 'מוכן'.  
 10 ואחורי הדלת - שלא מן המוכן: ורבי יוחנן  
 11 ר' עקיבא לגבי רבי יוחנן. ומסדה אף  
 12 במוכן: ומוכני. במיתנית' תפילת הבגד.  
 13 דמשמע שעדיין בגד הוא קצת. וחשיב בעיניו.  
 14 ואפי' קאמר רבי עקיבא כמגדור - סהדיה  
 15 היא. אלא מהו דרבי מיה: של בגדי. משמע  
 16 שקפלה כמגדור. הבגד' משמע שקפלה הבגד  
 17 עימו שלם. ולענין הדלקה בדאומקניא לעיל.  
 18 טעמא דרבי אליעזר דכעו תפילה מותרת  
 19 שתדלק יפה: מותני' שהיא מנספת.  
 20 והקיים דבר. שתהא השמן מנספס כל שעה  
 21 לחור דבר. וטעמא משום גודה. שמא יחספס  
 22 הישמן ויכון שהקצוה לפר - דתיב משום  
 23 מכה. ואפי' אותה שפופרת של דרס  
 24 דמאיסא ליה גודתה: אבל אם חיברה. לית  
 25 לזמיריה. דמשום אישור שבת כדמיתני: וכן  
 26 ראש תפילה. השני שהוא יוצא דרך הנקב  
 27 האתר שבני שלטוב. וישנו במשך דרך  
 28 תפילה לראש תפילה: וכן יודעה פתיה.  
 29 דלא גוד: גמ' דלא מיספס. מיה. שהוא  
 30 מנח בתוך חלל דבר למעלה מפיסיה:  
 31 תפילה. אצל דבר מנחה. שר כאן  
 32 הספסוף. וליכא למיזר גופיה הוא. אימא מורה  
 33 דגודתה: תנא אם חיברה. עבדיה עצמו מקבוע  
 34 וים סידר או בחיסיה - מותר: כעין יוצר.  
 35 שחברה שפיר: דשישא. רצפה של שיש. דלא  
 36 עבדי בה חרין: לעילא מרבי יצחק. לפניו:  
 37 כדשתקו ליה חביריה. רבי טרפון וקניני.  
 38 משפני שלא אמרו לו דבר דימה. והעיד  
 39 דמותר: נפק מניה חיבור דרבי יוחנן היתר  
 40 דבדק. ור' יצחק סבירא ליה דרבי יוחנן  
 41 דבדק שאין מתכוין אסור. ואע"ג דבשיש לא  
 42 עבדי חרין - גור אטו עלילתא דעלקא: ריש  
 43 גני' שהיא. משפיר כנסיות. המכניס ומוציא  
 44 ומניח למתדמים ותועות: דבבירה. של  
 45 מקום. וכן ובח לה כבבירה (שענין לה): כ"ר  
 46 שמשון. דאמר גודר אדם: דלא אפשר. אלא  
 47 בגרירה. שאין יכול לסיקן קרו: מחולקת  
 48 בשנייה. ואע"ג דאפשר בטלטול - שרי רבי  
 49 משמען. הואיל ואין מתכוין לחרין. ורבי  
 50 יודעה סבר. דיון דאפשר - אסור: קתני גזילים. משה: וקתני קטנים. כסא. ורבי יודעה פליג עליה. דתנן במסכת ביצה. רבי יודעה אומר. כל הכלים אין נגררים. דאי לא משום  
 51 פלוגתניהו - לפה לי' למיתני גזילים: השתא קטנים שרי רבי שמעון. גזילים מיביצא: אלא תנא קטנים משום ר' שמעון. ותנא גזילים משום רבי יודעה: דיומיא דכסא. קטנים.  
 52 ובקא הוא דאסר רבי יודעה. אבל בגזילים - שרי: כסא דיומיא דכסא. נולדים. ובקא הוא דשרי רבי שמעון. אבל בקטנים - אסור: דכסא דיומיא דכסא. כסות של כלים לובש  
 53 בשוק כל היראותו למוכרו. דלא אסרה תורה אלא לבישה שהיא להתחנמן. כדרך כל הלובושים. והעלאה דיומיא דלבישה נמי דמיתניהו בה: ובלבד שלא יתכוין בו. ור'  
 54 שמעון הוא דאסר בהר כונה: והענינים. שירים. שמהדיקן עצמן מכל לוח שפתים: ונא הכא דאפשר. לכל אדם למעבד שלא על ידי אישור. ואפילו בה שרי: מותני'  
 55 מפני נדרים. כגון פרסיה שהיה להם יום תג שאין מניחין אור אלא בבית עבודה ודה שלהם: ופניו הלבוש. וכל יראו שיש שם אדם גלוי. ופניו רוח רעה. ה' בקאה  
 56 עליו. ושבועיו וזאת נול: פשוט. ובגראת מפרש כללה: כחם על זמיר. שראוהו שמהתקלקל. וכן עליו ובקא את התפילה: ותי. קרוייהו: ריב. ובגראת מפרש לה: פשוט'  
 57 בביתו. מפרש בגראת דף לאו: שיאו עושה פתם. כביבד זה. ודתי מלאכה הצריכה לגופה דאמר בגראת:

8 סבר לה דרבי יוחנן. ותרד ביה ר' עובד דר' יוחנן. מפיא? - אמר רבא: מדיקתני תפילת  
 9 הבגד'. מאי אורי' דתני 'תפילת הבגד'. ליתני 'תפילה של בגד'! מאי 'תפילת הבגד' - דעינין  
 10 בגד הוא. מותני' לא יקוב אדם שפופרת של ביצה וימלאה שמן ויתנהג על פי הגר בשביל  
 11 שתהא מנספת. ואפילו היא של חרס. ורבי יודעה מתייר. אבל אם תהיה יוצר מתחלה -  
 12 מותר. מפני שהוא כלי אהר. לא ימלא אדם קערה של שמן ויתנהג בצד הגר ויזן ראש התפילה  
 13 בתוכה בשביל שתהא שאובה. ורבי יודעה מתייר. גמ' וזריבא. דאי אשמעינן שפופרת של  
 14 ביצה - ברא קאמרו רבון דרבון דלא מאיסא - אחי לאסתמוקי מניה. אבל של חרס דמאיסא  
 15 - אימא מודו ליה לרבי יודעה. ואי אשמעינן של חרס - ביה קאמרו רבי יודעה. אבל בתהיא  
 16 - אימא מודו ליה לרבי יוחנן. ואי אשמעינן הגר תרתי - בהני קאמרו רבי יודעה משום דלא מוספק.  
 17 אבל קערה דמיספיקא - אימא מודו ליה לרבי יוחנן. ואי אשמעינן בתהיא - בתהיא קאמרו רבון  
 18 אבל בתהי תרתי - אימא מודו לרבי יודעה. צריבא. וזאם חברה יוצר מתחלה מותר וכו'.  
 19 תנא: אם חברה בסוד ובחרסית - מותר. והאנן יוצר' תנא: מאי יוצר - כעין יוצר. תנא. א"ד  
 20 יהודה: פעם אחת שבתניו בעליית בית נתוה בלוד והביאו לנו שפופרת של ביצה ומלאנה  
 21 שמן ונקבנה והתנהג על פי הגר והיה שם ר"ש וקניני ולא אמרו לנו דבר. אמרו לו: משם  
 22 ראיה? וישאני בית נתוה ורוזין הן. אבין ציפורה' גר ספסלא בעלייתא דשישא לעילא מרבי  
 23 יצחק בן אלעזר. א"ל: אי שתקו קך בדשתקו ליה חבירי' לר' יהודה נפק מניה חורבא: ויודה  
 24 עליתא דשישא אטו עליתא דעלקא. ריש בני' שהיא דבבירה גר ספסלא לעילא מר' יודעה רבה.  
 25 א"ל: כמאן - פריש? אימר דאמר ר"ש בגדולים. דלא אפשר. בקטנים מי אמר!? ופליגא  
 26 דיומיא. דאמר עולא: מחולקת - בקטנים. אבל בגדולים - ד"ה מותר. מתיב רב יוסף. ר"ש  
 27 אומר: גודר אדם קטנה כסא וכפסל כסא ובלבד שלא יתכוין לעשות חרין. קתני גזילים וקתני קטנים.  
 28 קשיא לתרווייהו! עולא מתרין לטעמיה. ור' ירמיה מתרין לטעמיה. עולא מתרין לטעמיה:  
 29 משה דיומיא דכסא. ור' ירמיה רבה מתרין לטעמיה: כסא דיומיא דמשה. מתיב רבה: מוכרי' כסות  
 30 מוכרין כדרך. ובלבד שלא יתכוין בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים. והענין ממשלין  
 31 כמול לאחוריהו. והא הכא. דאפשר למעבד כענינו. דכי קטנים דמי. וכי לא מתכוין - שרי  
 32 ר"ש לכתחלה! מיתבא דר' רבה! מיתבא. מותני' המתכב את הגר מפני שהוא מתרין מפני  
 33 גזים ומפני לבישו'. מפני רוח רעה. מפני החולה שישין - פטור. כחם על הגר. כחם על השמן.  
 34 כחם על התפילה - תיב. רבי יוסף פוטור כפולין. חזין מן התפילה. מפני שהוא עושה פתם.  
 35 ע"ה



יוסב: לא אמר רוב טהורים אינן עושין את הראשון ורוב טמאין אינן עושין את השני לא אמר, אלא רוב טמאין לא ידחו לפסח שני.

על דעתיה דרבי יודה, הוון מהצצה על מהצצה מה את עבד ליה? רבי בא משם רב: מטמאין אחד בשני. שמואל אמר: משלחין אותו לדרך והוקה. אתיא כמאן דאמר: היחיד מכריע על הטמאה, ברם כמאן דאמר אין היחיד מכריע על הטמאה – משלחין שנים.

דרב רבי אליעזר, כמה דאמר רבי לעזר: הנה הצבור מנעי נבלות מנעי שרצים – עושים בטמאה, שאין שם מים למבל, אבל אם יש מים למבל – אינן עושין בטמאה.

אמר רבי לעזר: הבא בטמאת כלי שרת, הבא בטמאה הוא, בא בטמאת כלי שרת, הבא בטמאת ידים, הבא בטמאת סכינים.

הנה צבור שלישי זבין שלישי טמאין שלישי טהורין. ר' מנא בשם הונקיה: זבין וטמאין רבין על הטהורין ועושין בטמאה, וזבין – אינן עושין לא הראשון ולא את השני. אמר רבי זעירא:

### [דף נ"א ע"א]

הזב עשו אותו כמומר בהוריה, כמה דתימר תמן מומר בהוריה אינו לא מעלה ולא מוריד, אוף הכא אינו לא מעלה ולא מוריד.

בני חבורה שנממא אחד מהן ואין ידוע איזהו – צריכין לעשות פסח שני. צבור שנממא אחד מהן ואין ידוע איזהו, ר' זעירא אמר: יעשו בטמאה.

תני ר' הושעיה: יעשו בספיקן. לא מסתברא דלא, כהדא דתני ר' הושעיה: שלא לענש ליהודי פרת.

רבי אימי בשם רבי שמעון בן לקיש: להוריה הלכו אחר ושיבת ארין ישראל, לטמאה הלכו אחר רוב נכנסין לעזרה. מה בכל בת וכת, משערין או אין משערין אלא בת הראשונה בלבד? אמר רבי יוסב: ברבי בון עד שהן מבהוין הן משערין עצמן.

אמר רבי יהושע בן לוי: דראייה הלכו מלבוא חמת עד נחל מצרים. רבי תנחומא בשם ר' הונא: טממא דרבי יהושע בן לוי: "יעש שלמה בעת החיא את החג וכל ישראל עמו" וגו'.

הלכה ז' מתני' – הפסח שגזר דמו ואחר כך נודע שהוא טמא הציץ מרצה נטמא טמאת הגוף אין הציץ מרצה מפני שאמרו נזיר ועושה פסח הציץ מרצה על טמאת הדם ואין הציץ מרצה על טמאת הגוף נטמא טמאת התהום הציץ מרצה:

**גמרא** – מתניתא בשנטמא משירד לאוירו של כלי, אבל אם נטמא עד שהוא מלמעלן נעשה במקביל מים.

מנין לספק קבר התהום? רבי יעקב בר אהא בשם רבנין: "או בדרה רחקה לכם" מה "לכם" בגלוי אף כל דבר שהוא בגלוי, יצא קבר התהום שאינו בגלוי. עד כדון עושי פסח, נזיר מנין? רבי יוחנן בשם רבי: "וכי ימות מת עליו", מה עליו שהוא בגלוי, אף כל דבר שהוא בגלוי, יצא קבר התהום שאינו בגלוי.

צבור שנטמא בספק התהום, מהו שירצה עליו את הציץ? קל וחמר, מה אם היחיד

### [דף נ"א ע"ב]

שהרעת פחו בטמאה ידועה יפיתה פחו בספק קבר התהום, צבור שייפיתה פחו בטמאה ידועה אינו דין שייפיתה פחו בספק קבר התהום? קל שאת מקל ביחיד את מחמר בצבור. קל שאתה מקל ביחיד – שאם נתודע לו לפני וריקה יעשה כמי שנטמא לאחר וריקה, בשביל שלא ידחה לפסח שני. את מחמיר עליו בצבור, שאם נתודע לו לאחר וריקה, יעשה כמו שנטמא לפני וריקה בשביל שלא יאכל הכשר. קל שאת מקל בנזיר מהור, שאם נתודע לו לפני וריקה יעשה כמי שנטמא לאחר וריקה שלא יביא קרבן טמאה, את מחמיר בנזיר טמא שאם נתודע לו לאחר וריקה יעשה כמו שנטמא וחזר ונטמא מביא קרבן טמאה על כל אחד ואחד ונתמא ונתמא מביא קרבן טמאה על כל אחד ואחד.

עובד של פסח מהו שירצה עליו את הציץ. קל וחמר, ומה אם הכעלים שהרעתה פחו בןן ובהולה יפיתה פחו בספק קבר התהום. עובד שייפיתה פחו בןן ובהולה אינו דין שתנפה פחו בספק קבר התהום, לא! אם אמרת בפעלים שייפיתה פחו בשאר כל הטמאות שבשנה, תאמר בעובד שהרעתה פחו בשאר כל הטמאים שבשנה, הואיל והרעת פחו בשאר כל הטמאות של כל השנה תורע פחו בטמא מת בפסח. מיי כדון, ר' נחמן בשם ר' מנא: "לכם" בין לו בין לעובד שלו. עד כדון עושי פסח, נזיר מנין? ר' יוסה בשם רב הקדאי: הוינן סברין מימר: "עליו" לא על העובד שלו. מן מה דתני היא נזיר היא עושה פסח, הדא אמרה מה דנפל לדין נפל לדין.

אינהו קבר תהום? המות שנקבר בקש ובתבן ובגפר ובצורות. אבל אם נקבר בפנים ובאפלה ובנקיני הפלעים – אינו עושה קבר התהום. בללו של דבר, כל שאות יכול לפנותו עושה קבר תהום. וכל שאין את יכול לפנותו – אינו עושה קבר התהום. וקש ותבן אין את יכול לפנותו. מתניתא דלא ברבי יוסי דרבי יוסי אמר: מתניתא דלא ברבי יוסי, דרבי יוסי אמר:

[דף נ"ב ע"א]

תבן ובטלו – בטל.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב הסדא: דברי הכל היא. מאי דאמר רבי יוסי – בשביל געפר. יש תבן שהוא געפר, ויש געפר שהוא תבן. תבן שאין עת עתיד לפנותו – הרי הוא געפר, געפר שאף עתיד לפנותו – הרי הוא תבן. דבית רבי ינאי אמרי: חופהו מהצלות בטל. איתא חמי, מלאה מהצלות – לא בטל. חפהו מהצלות בטל, מלהו חריות צריכה. רבי וריקן רבי אמי בשם רבי שמעון בן לקיש: אפילו רק.

אינהו קבר תהום? כל שאין אדם זכרו, וחס לומר שמה אחד בסוף העולם יודע, בהזקת החי כחי. תפטר, שמצאו קמציין.

תני, אין לך עושה קבר תהום אלא המות בלבד, הא נבלה – לא, קל וחמר! מה אם המות שאינו עושה משכב ומושב עושה קבר תהום, נבלה שהיא עושה משכב ומושב אינו דין שתעשה קבר תהום? לאי זה דבר נאמר 'אין לך דבר עושה קבר תהום אלא המות בלבד'? להוציא משכב ומושב.

תמן תנינן, כל הזבחים שקבל דמן: זר, אונן, וטבול יום, מחסר בגדים, מחסר כפורים, ושלל רחויץ ידים ורגלים, ערל, טמא, יושב, עומד על גבי כלים, על גבי בהמה, על גבי חברו – פסל.

דרומאי אמרו: בטמא טמאת זיבה וטמאת צרעת אנו קיימין, אבל בטמא מות אינו מחלל. מאחר שהתר מקלל טמאה לרבים בפסח.

מתיב רבי שמעון בן לקיש: לדרומאי: מה אם הבגלים שייפיתו כהן בשאר כל הטמאות שבשנה, הרעתה כהן בטמא מות בפסח, עובד שהרעתה כהן בשאר טמאות של כל השנה אינו דין שתורע כהן בטמא מות בפסח.

ועוד, ששנה רבי, הציץ מרצה על טמאת הדם אין הציץ מרצה על טמאת הגוף. אין תימר בטמא טמאת זיבה וטמאת צרעת אנו קיימין.

[דף נ"ב ע"ב]

לית יביל, דתנינן, מטמא טמאת תהום – הציץ מרצה. מה עבדין לה דרומאי?

פתרין לה בבגלים. והא תנינן גזיר, פתרון לה בעובדין. על דעתיה דרבי שמעון בן לקיש, לא שניא היא בגלים היא עובדין.

אמר רבי ירמיה: הרי זה קל וחומר שיש עליו תשובה, דאינון יכלין מימר ליה: לא, אם אמרת בבגלים שחרעתה פהו בןקן ובהולת, תאמר בעובד שייפיתתה פהו בןקן ובהולת. וכל קל וחומר שיש עליו תשובה – בטל קל וחומר.

אמר רבי חנניה: הרי זה קל וחומר שיש עליו תשובה, דאינון יכלין מימר ליה: לא, אם אמרת בבגלים שמיילת זכריו ועבדיו מעבדין אותו, תאמר בעובד שאין מילת זכריו ועבדיו מעבדין אותו. וכל קל וחומר שיש עליו תשובה – בטל קל וחומר.

רבי יצחק בר גופתא בעיא קומי רבי מנא: אילו יחיד בפסח למד מן הצבור בפסח, עובד בשאר ימות השנה למד מן הצבור בפסח.

רבי אמי בעי: הוהו טמא מה את עבד ליה, בטמא טמאת זיבה וטמאת צרעת. והתנינן מחפרי פרה, אם משטבל הוא מחלל לא כל שפן עד שלא טבל. הוהו טבול יום, מה את עבד ליה בטבול יום מן הפות. איתא חמי, טמא מת אינו מחלל לא כל שפן טבול יום מן הפות. אלא טבול יום מן השרץ. איתא חמי, טבול יום מן הפות אינו מחלל, לא כל שפן טבול יום מן השרץ.

אמר רבי שמואל רב יודן: מנעי זבין. רבנן דקיסרין פתרון בלה בזב טבול יום שראה אחת, טמא מת שראה שתים, מחסר פפורים שראה שלש.

על דעתין דרומאי – מנע זב בזב. גישמעיינה מן תדא, דאמר רבי אלעזר בשם רבי הושעיה: "ונשא אהרן את עון הקדשים" – עון הקדשים לא עון המקריבין. מהו עון הקדשים? דם זב לא מנע זב. ודכותה עון המקריבין מנע זב. תדא אמרה, היה הצבור מנעי זבין ומנעי זבות – אינן עושין בטמאה:

הלכה ח' מתני' נטמא שלם או רבו, שורפין אותו לפני הפירה מעצי המערכה. נטמא מעומו, והנותר, שורפין אותו בהצרותיהן או על גגותיהן מעצי עצמן. הציקנין שורפין אותו לפני הפירה בשביל להנות מעצי המערכה.

[דף נ"ג ע"א]

**גמרא** – רבי חמא בר עוקבה בשם רבי יוסי בן חנינה: כדי לפרסמו, להודיע ששקלל בו. אמר הרני שורפו לפני הבירה מעצי עצמו – אין שומעין לו. לא צורכה דלא אמר הרני שורפו על גגי מעצי עצמי – כל שפן אין שומעין לו.

רבי ירמיה בשם רבי הילא: להודיע לבא אחריו שהוא צויימן. תדע לך בכל אהר לא צוח ליה צויימן, וכא את צוח ליה צויימן. קל הקלו באכסניי.

אמר רבי יוחנן: מגדל היה עומד בהר הבית והיה קרוי 'בירה'. רבי שמעון בן לקיש אמר: כל הר הבית קרוי בירה – 'זלעשות הכל ולבנות הבירה אשר הכינותי':

**הלכה ט' מתני'** – הפסח שיצא או שנטמא, ישרף מיד.

נטמאו הבגלים או שמתו, תעבר צורתו וישרף בששה עשר.

רבי יוחנן בן ברוקה אומר, אף זה ישרף מיד, לפי שאין לו אוכלין:

**גמרא** – תני רבי יהודה: פסול פגול – גוף הוא ונשרף מיד. נטמאו בגלים או שמתו – פסול מכשיר טעון צורה. אמר רבי יוסה: מתניתא אמרה בן, פסח שיצא או שנטמא – פסול גוף הוא ונשרף מיד, נטמאו הבגלים או שמתו פסול מכשיר הוא וטעון צורה.

רבי חמא בר עוקבה בשם רבי יוסה בר חנינה, רבי נחמיה רבי יוחנן ברוקה: שניהם אמרו דבר אחד, דתני,

אמר רבי נחמיה: וכי מפני אנינה נשרף, והא לא נשרף אלא מפני הטמאה, שאילו מפני אנינה נשרף היה לשלשתן לשרף. דבר אהר, והלא פנחם היה עמהו! דבר אהר, והלא מתר לאוכלו מפערכ?

על דעתיה דרבי נחמיה ישראל וימנה. סבר רבי נחמיה שלשתן נשרפו. היה לו לפנחם לזבל, ואדין לא נתמנה בהן גדול. והיה לו לאהרן לזבל מפערכ! סבר רבי נחמיה אנינה לילה תורה.

[דף נ"ג ע"ב]

אמר רבי ירמיה: אוף רבי יוסי הגלילי דכותהון, תנינן תמן, הטאת שקבל דמה בשני בוסות, יצא אחד מהן לחוץ – הפנימי כשר. נכנס אחד מהן לפניו, רבי יוסי הגלילי מכשיר בהיזון וחכמים פוסלין. אמר רבי יוסי הגלילי: ומה אם במקום שמוחשבה פוסלת בחוץ לא געשה בה המושאר ביוצא, מקום שאין המוחשבה פוסלת בפנים אינו דין שלא געשה המושאר בנכנס?

נכנס לכפר, אף על פי שלא כפר – פסול. דברי רבי אליעזר. רבי שמעון אומר: עד שיכפר. רבי יודה אומר: אם הכנים ישגג – כשר. כל הדמים פסולין שנתנו על גבי המזבח – לא הרצה הציץ אלא טמא, שהציץ מרצה על טמא, ואינו מרצה על היוצא.

אמר רבי לעזר: תדע לך שהוא פסול מכשיר, כרבי יוסי הגלילי, שהרי הברו מבחוץ והוא כשר. תדע לך שהוא פסול גוף פרבנו, שהרי הוא במקוצתו והוא פסול.

רבנן דרשין מפני שלא נכנס מקצת דמה לפניו, אכול תאכלו אתה. הא אם נכנס מקצת דמה לפניו יפה עשיתם ששרפתם. רבי יוסי הגלילי דרש: מפני שלא נכנס כל דמה לפניו, אכל תאכלו אתה, האם אם נכנס כל דמה לפניו יפה עשיתם ששרפתם. מה טעמא דרבנן? "וכל הטאת אשר יובא מדמה" – אפילו מקצת דמה. מה טעמא דרבי יוסי הגלילי? "הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה".

כהדא דתני, רבי יוסי הגלילי אומר: אין כל הענין הזה מדבר אלא בפרים הנשרפין ובשעירים הנשרפים, לתן עליהן לא תעשה על אכילתן, וללמד שפסוליהן נשרפין בבית הבירה. אמרו לו: מנין להטאת שאם נכנס מדמה לפניו תהא פסולה? לא מן הדין קרייא – "הן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה", הא אינו אומר "מדמה" אלא "כל דמה". תשובה לרבי עקיבה שהיה אומר "מדמה" לא "כל דמה".

[דף נ"ד ע"א]

**הלכה י' מתני' – העצמות, והגידין, והגותר, ושרפו בששה עשר.**

ואם חל ששה עשר להיות בשבת, ושרפו בשבעה עשר, לפי שאינן דוחין לא את השבת ולא את יום טוב:

**גמרא –** עצם שאין עליו בשר, רבי יוחנן אומר: אסור לשוברה. רבי שמעון בן לקיש אומר: מותר לשוברה.

מתניב רבי יוחנן לרבי שמעון בן לקיש: והא תנינן, העצמות והגידין והנותר ישרפו בששה עשר, ויקוץ מפני המזח שבקולית,

ויחליץ את הבשר מהן עצם ויהנה מן העצם. סברין מימר אין חולצין את הפסול. אמר רבי אליעזר: ואפילו תימר חולצין, פתר לה רבי יעקב, דרבי יעקב אמר: הבא בכשר משעה ראשונה ונטמא – אסור בשבירת העצם.

רבי אימי בשם רבי לעזר: מה פעם אמרו העצמות והגידין והנותר ישרפו בששה עשר? שהשורף יש בו משום שוכר.

שמואל אמר: נמנין על מזח שבראש ואין נמנין על מזח שבקולית. נמנין על מזח שבראש, שהוא יכול להוציא דרך האזן, ואין נמנין על מזח שבקולית, שאין יכול להוציא אלא דרך שבורה. רבי יוחנן אמר: נמנין על מזח שבקולית. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן: אין נמנין על מזח שבקולית, ואם נמנה – נמנה. על דעתיה דרבי יוחנן, וישרף וימנה? מפני אכדן קדשים. על דעתיה דשמואל: ישרף וימנה?

### [דף נ"ד ע"ב]

סבר שמואל לרבי יעקב, דרבי יעקב אמר, הבא בכשר משעה ראשונה ונטמא – אסור בשבירת העצם.

מה קמית מימר – 'זלא תותירו ממונו עד בקר והנותר ממונו עד בקר באש תשרפו', אחר שני בקרים אחר בקרו של ארבעה עשר ואחר בקרו של חמשה עשר. וכתניב: 'והנותר מבשר הזבח ביום השלישי באש ישרף',

מהו להצית את האור במדורת המיץ? מאן דיליף מן הנותר – אסור, מאן דלא יליף מן הנותר – מתיר.

אמר רבי בון בר חיה: ירדו לה כשיטת רבי ישמעאל, כמה דרבי ישמעאל אמר תפון תינוק שעבר זמנו נמול בין ביום ובין בלילה, והכא עבר זמנו נשרף בין ביום ובין בלילה.

הלכה יא מתני' – כל הנאכל בשור הגדול, יאכל בגדי חרד,

וראשי כנפים והפחוסים.

השובר את העצם בפסח הפחור, הרי זה לוקה ארבעים. אבל המזתיר בפחור והשובר בפסח, אינו לוקה את הארבעים:

**גמרא** – גידים הרבים, רבי יוחנן אמר: נמנין עליהן. רבי שמעון בן לקיש אמר: אינו נמנין עליהן. רבי יעקב רבי אחא בשם רבי זעירא: מחלפה שיטתיה דרבי יוחנן, מחלפה שיטתיה דרבי שמעון בן לקיש. דאיתפלגון, דתנינן תמן, אלו שעורותיהן כבשרן; עור האדם, ועור חזיר של ישוב. רבי יוסה אומר: אף עור של חזיר הבר. עור חטרת גמל הרפה, עור הראש של עגל הרד, עור בית הפרסות, עור בית הבשת, ועור השליל, ועור שתחת האליה, ועור האנקת, והפה, והלמאה, והחמט. רבי יהודה אומר: הלמאה פחלדה, וכלן שעבדן או שהלד פהו כדי עבודה – מהורין, הוין מעור האדם.

רבי יוחנן בן נורי אומר: שמנה שרצים יש להן עורות.

אמר רבי יוחנן:

[דף נ"ה ע"א]

לא שנו אלא לאסור ולטמאה, אבל ללקות – עור הוא, ואין לוקין עליו משום נבלה.

רבי שמעון בן לקיש אמר: משנה שלמה שנה רבי בון לאסור, בין ללקות בין לטמאה. מחלפה שיטתיה דרבי שמעון בן לקיש, תמן הוא עבד ליה בשר, וכא לא עבד ליה בשר.

אמר רבי יודה בר פזי: שניא היא תמן שהוא עור, ועור סופו להקשות. כל שבין מחלפה שיטתיה דרבי שמעון בן לקיש, מה אין תמן שסופו להקשות הוא עבד ליה בשר, כאן שאין סופו להקשות לא כל שבין. אמר רבי אבין: טעמא דרבי שמעון בן לקיש "ואכלו את הבשר" – לא גידים.

רבנן דמיסרינו, אמר רבי חייה, רבי איסי חד מיהלף וחד בהדין תניי. מאן דמיהלף לית ליה פלין קישויי. וכמה ישבובר? רבי יוסי ורבי זעירא בשם רבי יוחנן: עד כדי שתהא היד מחגרת. רבי יונה אמר רבי זעירא ורבי בא, תריהון בשם רבי יוחנן חד אמר כדי שתהא היד מחגרת והורגה אמר אפילו צפרן. מאן דאמר יד – כל שבין צפרן. מאן דאמר צפרן אכל יד – לא.

רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש, תריהון אמרי: לעולם אינו חיב עד שישבר עצם שיש עליו בשר וממקום בשר. רבי יעקב בר אחא אמר שמואל בר אבא בעי מעתה לעולם אינו חיב עד שיטול אבן וירסם



עצם, לתיב על כל עצם ועצם. הִדָּא דְתִימְר בְּהִתְרִיחַ אַחַת, אֲבָל בְּשִׁתֵּי הִתְרִיחוּ, שְׂכַן אֲפִילוּ עֲצָם אֶחָד וְשִׁבְרוּ וְהוֹר וְשִׁבְרוּ – חֵיב שְׂתִימִים.

רבי ירמיה בעי, הִדָּא פְּלִיגָא עַל רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְיִישׁ, דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְיִישׁ אָמַר: עֲצָם שְׂאִין עָלֵיו בְּשֵׁר מִתֵּר לְשׁוֹבְרוֹ לֹא אָמַר אֵלָא שְׂלֵא יִלְקַח הָא לְאִסּוּר אִסּוּר:

אֲבָל הַמּוֹתֵיר בְּשִׁהוֹר וְהַשׁוֹבֵר בְּטָמֵא אִינוּ לֹזְקֵה אַרְבְּעִים. רַבִּי אַבּוּן בְּשֵׁם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מִתְנִיתָא בְּשָׂבָא בְּטָמֵאָה מִשְׁעָה רֵאשׁוֹנָה, אֲבָל אִם בָּא בְּטָהֳרָה וְנִטְמָא, כְּבֵא בְּטָהֳרָה וְלוֹקִין עַל שְׂבִירָתוֹ.

## [דף נ"ה ע"ב]

מְתִיב רַבִּי יוֹחָנָן לְרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן לִקְיִישׁ: וְהָא תְּנִינָן עֲצָמוֹת וְהַגִּידִים וְהַנּוֹתֵר וְיִשְׂרְפוּ בְּשִׁשָּׁה עֶשֶׂר, וְיִקְיִין מִפְּנֵי מַח.

וְיִהְיֶיךָ בְּשֵׁר מִן הָעֲצִים וְיִקְיִין. שְׂלֵא לְפַקֵּעַ תַּחַת הַבְּשָׂר.

**הַלְכָה יב מִתְנִי' –** אֲבָר שְׂיִצָא מִקְצָתוֹ, חוֹתֵךְ עַד שְׁמוּנֵי עֲצָם, וְקוֹלֵךְ עַד שְׁמוּנֵי לְפָרֵךְ, וְחוֹתֵךְ.

וּבִמְקוֹדְשֵׁין קוֹצִין בְּקוֹפִיין, שְׂאִין בּוּ מִשּׁוּם שְׂבִירַת הָעֲצָם.

מִן הָאֲגַף וְלִפְנִים בְּלִפְנִים, מִן הָאֲגַף וְלַחוּץ בְּלַחוּץ. הַחֲלוּנוֹת, וְעוֹבֵי הַחוּמָה, בְּלִפְנִים.

**גְּמָרָא –** רַבִּי סִימוּן רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי בְּשֵׁם בַר פְּדִיָה: הַפְּגוּל וְהַנּוֹתֵר – מִצְטָרְפִין לְטָמֵא אֶת הַיְדִים עַד בְּדֵי עוֹנָשׁן בְּכַזִּית,

מַהוּ שְׂיִפְסְלוּ בְּתַרוּמָה? קַל וְחֹמֶר, אִם מְטַמְּאִין אֶת הַיְדִים לְפִסְל בְּתַרוּמָה, הֵן עֲצָמָן לֹא כָּל שְׂכָן?

הֵהָן יוֹצֵא מַה אִתָּה עֶבֶד לִיָּה מְטַמְּא אֶת הַיְדִים אוֹ אִינוּ מְטַמְּא אֶת הַיְדִים? אִין תִּימְר הֵהָן יוֹצֵא מְטַמְּא אֶת הַיְדִים – פְּגוּל וְנוֹתֵר אִינָן פּוֹסְלִין בְּתַרוּמָה, אִין תִּימְר פְּגוּל וְנוֹתֵר אִינָן פּוֹסְלִין בְּתַרוּמָה – הֵהָן יוֹצֵא לֹא גָזְרוּ עָלָיו בְּלוּם. דְּלֹא בֵּן, וְיִטְמָא צַד הַחִיצוֹן וְצַד הַפְּנִימִי

אָמַר רַבִּי אֲבִין: מַאֲן אֵית לִיָּה דְבַר טָמֵא מִחֻמַּת עֲצָמוֹ, לֹא רַבִּי מֵאִיר?

לֹא בֵּן אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן: כָּל הַדְּבָרִים טְהוֹרִין כְּרַבָּן, בִּינָן שְׁחִתְּדוּ רַבָּן – לֹאֹו כְּפְרוּשׁ הוּא. וְהָא כְּמַגִּיעֵי בּוּ וְיָהָא פְּסוּל.

אמר רבי הנביה:

[דף ג"ו ע"א]

במחמתך כל שהוא ומשליה.

רבי בא בשם רב יהודה: לא קדשו תחת האגוף שבירושלם.

רבי ירמיה בשם רב שמואל בר רב יצחק: כדי שיהו מצורעין מגנין תהתייהו בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים, וכדכונה לא קדשו תחת האגוף של הר הבית, כדי שיהו זבין מגנין תהתייהו בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים. מצורע אין לו איכן להגן, זב יש לו איכן להגן, זב יש לו איכן להגן ככל ירושלים.

רבי יוחנן בר מדיא בשם רבי פנחס: מן מה דאנן חמי רבנן שלחין מנדליהון תחת האגוף של הר הבית, הדיא אמר שלא קדשו תחת האגוף של הר הבית.

רב שאיל לרבי היא רבה: גגות ירושלים מה הן? אמר ליה: מן מה דמתלין מתלא – 'פסחא כזיתא והלילה, מתבר אגרייא', הדיא אמרה גגות ירושלים קדש. רבי ירמיה רבי מיישא רבי שמואל בר רב יצחק בשם רב: גגות ירושלים הול. והא תנינן מן האגוף ולפנים כלפנים מן האגוף ולהוין בלחיון? פתר לה בגג מבצר לאויר הצר הא מתניתא.

והא תנינן החלונות ועבי החומה כלפנים? עוד היא בגג מבצר לאויר הצר היא מתניתא. ואתניא כההיא דאמר רבי אחא בשם רבי חיננא: 'ויאכל חל וחומה' – שורא ובר שורא.

אם עבי החומה קדשו כל שבן חלון, אמר רבי אחא: בחלון שעל גבי האגוף נצרכה, אף על גב דתימר לא קדשו תחת האגוף של ירושלים חלון שעל גב האגוף קדש.

תני בשם רבי יהודה: מחילות שתחת החיכל חול ונגות החיכל קדש. רבי אימי בשם רבי שמעון בן לקיש: מתניתא אמרה כן, מדורה היתה שם ובית כפא של כבוד וזה היה כבודו, מצאו נעול ידע שיש שם אדם, פתוח ידע שאין שם אדם.

אמר רבי יוסה: וכי צואה טמאה וחלא אינה אלא נקויה. ונדא אמר דא? יוצא והולך לו במסכה  
ההולכת תחת הכירה ונרות דולקין מיפן ומיפן עד שהיא מוגיע לבית הטבילה. אם קדש היא ילך לו  
בקצרה.

**הלכה יג מתני'** – שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד, אלו הופכין את פניהם הילך ואוכלין, ואלו  
הופכין את פניהם הילך ואוכלין, והמחם באמצע.

וכשהשמש עומד למזוג, קופץ את פיו ומחזיר את פניו עד שמוגיע אצל חבורתו ואוכל. והפלה, הופכת  
פניה ואוכלת.

## [דף נ"ז ע"ב]

**גמרא** – בתיב: "לא תוציא מן הבית מן הנפטר הוציא", אין לי אלא הויץ לבית הויץ לחבורה מנין  
תלמוד לומר לא תוציא הוציא. אמר רבי יודה: מיפן שאם הוציא הויץ לחבורה שהוא מתתיב. אמר  
רבי מנא: אמר קרייא "לא תוציא הוציא", וכן אמרין אם הויץ לחבורה שהוא מתתיב לא כל שבין הויץ  
לבית. רבי אימי בעי, הוציא מחבורה לחבורה בשני זיתים, תיב שתיים משום "לא תוציא מן הבית  
ומשום לא תוציא" הוציא.

נגנו על הפסח, הוציא אחד פזית – תיב. שנים שלשה – פטורין מפני שבני חבורתן ראויין להמשיך  
אצלו, אלא שהן עוברין בעשה. וברבי שמעון, אפילו בעשה אינן עוברין, דתני, "על הפתים אשר  
יאכלו אותו בהם" – מלמד שהפסח נאכל בשני מקומות, יכול אף אוכליו יהיו אוכלין אותו בשני  
מקומות? תלמוד לומר "בבית אחד ואכל" – הא ביצד? פסח נאכל בשני מקומות ואין אוכליו אוכלין  
אותו בשני מקומות. רבי שמעון אומר: אף אוכליו אוכלין אותו בשני מקומות.

מה מקום רבי שמעון "בבית אחד ואכל" – שלא תהא חבורה מקצתה אוכלת בפנים ומקצתה אוכלת  
בחוץ.

יחיד שהוציא פזית הויץ לחבורה, מפני שבני חבורתו ראויים להמשיך אצלו נפטר מלא תעשה. רבי תיה  
בר בא בעי, למה לי ברבי שמעון, אפילו ברבנן, מפני שבני חבורתן ראויין להמשיך אצלו נפטר מלא  
תעשה, אפילו בעשה לא יהו.

שמש שאכלן פזית, והוא בצד התנור, אם היה פקח ממלא את פרום ממנו. אם רצו לחלק לו פכוד  
– באין ואוכלין עמו בצד התנור, ואם לאו – נותנין לו חלקו ואוכל במקומו.

[דף נ"ז ע"א]

תמן אמר דרבי שמעון היא. ולא שמיעין דאמר רבי הילא: רבי איסי רבי אליעזר בשם רבי הושעיה, הכל מודין בתחלה שהן הולקין, בסוף שאינן הולקין, מה פליגינן? בשתי יושבין ואוכלין, ופקעה עליהן הקורה. רבי שמעון אומר: עוקרין הן חלקן ואוכלין במקום אחר. ורבנן אמרין: אינן עוקרין את חלקן ואוכלין במקום אחר.

רבי היא בר בא אמר: רבי יוסי בן חנינה בעי, מעתה המוציא אינו חיב עד שעה שיאכל? אתא רבי שמואל רבי אבהו בשם רבי יוחנן: המוציא אינו חיב עד שעה שיאכל. אמר רבי זעירא: ותני תמן, יחיד שהוציא פזות הוינן לחבורה – חיב. ולא פסל עצמו מפני חבורתו, הדיא אמרה אפילו לא אכל, אין תימר אכל, למה לי לא פסל עצמו מפני חבורתו? אמר רבי יוסה: פיון שהוציא פסלו, אפלו אכל דבר פסול אכל.

והיא אמר דא? יש שובר אחר שובר, אין מוציא אחר מוציא. או הדיא אמרה, פיון שהוציא פסלו. או הדיא אמרה, המוציא אינו חיב עד שעה שיאכל.

פשיטא דא מילתא, התחילו אלו ונטמאו אלו – זכו טהורין בחלקן של טמאין, ולא עוד אלא אפלו התחילו אלו ונטמאו הן – זכו טהורין בחלקן של טמאין. אבל התחילו אלו ונטמאו אחד מהן – לא זכו טהורין בחלקן של טמאין.

יחיד מפשיט ידו בכל הפית ואין חבורה מפשטת ידה בכל הפית. והא תנינן שתי חבורות! לא אמר אלא שתיים, הא אחת לא. והא תנינן הפיתם באמצע! מקום שהשמש מוכיח עליו – שם הוא חבורתו.

[דף נ"ז ע"ב]

והא תנינן הפלה הופכת פניה ואוכלת! אמר רבי תיח בר בא: מפני הבושה.

הדרן עלך פרק כיצד צולין

## פרק שמיני

הלכה א' מתני' – האשה בזמן שהיא בבית בעלה, שחט עליה בעלה ושחט עליה אביה, תאכל משל בעלה.

הלכה רגל ראשון לעשות בבית אביה, שחט עליה אביה ושחט עליה בעלה, תאכל במקום שהיא רוצה. יתום ששחטו עליו אפטרופסים, יאכל במקום שהוא רוצה. עבד של שני שתפין לא יאכל משל שניהן. מי שחציו עבד וחציו בן חורין, לא יאכל משל רבו.

**גמרא** – אמר רבי יוחנן: ארבעה מחפרי כפרה מפרישין עליהן חוץ מדעתו, ואלו הן: זב, וזבה, ויולדת, ומצרע, שכן אדם מפריש על בנו הקטן והוא נתון בעריסה. ניקא זב וזבה ומצרע. ויולדת? ויש קמנה יולדת? לא בן אמר רבי רדיפה רבי יונה בשם רב הונא: עברה ויולדה עד שלא הביאה שתי שערות – היא ובנה מתים, משנהביאה שתי שערות – היא ובנה חיים. עברה עד שלא הביאה שתי שערות, ויולדה משנהביאה שתי שערות – היא חיה ובנה מת.

מיי בדין, שכן אדם מפריש על בתו קמנה. מפיון שהשיאה – לא כבר יצאת מרשות אביה? אלא שכן אדם מפריש על אשתו חרשת, וכאן מוסה קמנה אין את יכול, דאמר רבי זעירה רבי יוסה בשם רבי יוחנן: קמנה שזנדה – אין לה רצון לאמר על בעלה. וחרשת, אין את יכול, דכתיב: "ואמרה האשה אמן אמן".

אמר רבי אבין: שניא היא,

[דף נ"ח ע"א]

דכתיב: "ושמהת אתה וביתך".

רבי ירמיה בשם רבי יוחנן: אדם קובע על חברו קרבן נזיר שלא מדעתו, אכל אינו מפרישו אלא מדעתו.

רבי זעירא בשם רבי יוחנן: אדם קובע על חברו חטאת חלב שלא מדעתו, אכל אינו מפרישו אלא מדעתו. רבי זעירא בשם רבי אליעזר: אדם שוחט פסחו של חברו שלא מדעתו, אכל אינו מפרישו אלא מדעתו. אמר רבי אליעזר: מתניתא אמרה בך, האשה, בזמן שהיא בבית בעלה, שחט עליה אביה, שחט עליה בעלה, תאכל משל בעלה. מה גן קנימין? אם במקדשין סתם, האשה ממחה לומר אצל

## מִסְכַּת נְדָה פָּרָק שְׁשִׁי

א. בְּן תִּשְׁעַ שְׁנַיִם וְיּוֹם אֶחָד. גֵּר עֲמוּנֵי וּמוֹאבֵי מִצְרַיִם וְאֲדוּמֵי, כּוֹתֵי, נְתִינֵי, חָלָל וּמִמְזֵר שָׂבָא עַל בֵּת כַּהֵן לִוֵּי וְיִשְׂרָאֵל - פּוֹסְלִין מִן הַכֹּהֲנִים. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: כָּל שְׂוֹרְעוֹ כָּשֶׁר - כְּשָׂרִין, וְכָל שְׂוֹרְעוֹ פְּסוּל - פְּסוּלִין. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: כָּל שְׂאֵתָהּ רִשְׁאֵי לְשֵׂא בִתּוֹ - אֵתָהּ רִשְׁאֵי לְשֵׂא אֲלַמְּנוּתוֹ:

ב. בְּן תִּשְׁעַ שְׁנַיִם שֶׁהִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת - שׁוּמָא. מִבֶּן תִּשְׁעַ שְׁנַיִם וְיּוֹם אֶחָד עַד בֶּן שְׁתֵּים עָשָׂרָה שָׁנָה וְיּוֹם אֶחָד שֶׁהִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת - שׁוּמָא. רַבִּי יוֹסֵי בְּרַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: סִימָן. בֶּן שְׁלֹשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה וְיּוֹם אֶחָד שֶׁהִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת - הָרִי הוּא כְּאִישׁ לְכָל דָּבָר. בֶּן אַרְבַּע עָשָׂרָה שָׁנָה וּבֶן חֲמֵשׁ עָשָׂרָה שָׁנָה שֶׁלֹּא הִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת - הָרִי הוּא כֶּכֶן תִּשְׁעַ לְכָל דָּבָר. בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הִבִּיא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת, אֵף עַל פִּי שֶׁהִבִּיא אַחַר מִכָּאֵן - הָרִי הוּא כְּסָרִיס לְכָל דָּבָר. בֵּת עֶשְׂרִים שָׁנָה שֶׁלֹּא הִבִּיאָהּ שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת, אֵף עַל פִּי שֶׁהִבִּיאָהּ לְאַחַר מִכָּאֵן - הָרִי הִיא כְּאִלוֹנִית לְכָל דָּבָר. רַבִּי יוֹסֵי בֶּן כֶּפֶר אוֹמֵר: שְׁנַת עֶשְׂרִים שְׁנִכְנִסוּ מִמֶּנּוּ שְׁלֹשִׁים יוֹם - מוֹנִין אוֹתָהּ שָׁנָה שְׁלֵמָה. וְכֵן הוֹרָה רַבִּי בְּלוּד עַל תִּינוּקַת בֵּת שְׁמוּנָה עָשָׂרָה שְׁנִכְנִסוּ הֵימְנָה שְׁלֹשִׁים יוֹם - שְׁתֵּהָ כְּתִינוּקַת בֵּת שְׁמוּנָה עָשָׂרָה שָׁנָה וְיּוֹם אֶחָד לְכָל דָּבָר:

ג. וְאֵלוּ הֵן סִימְנֵי בּוֹגְרָת, רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צְדוֹק אוֹמֵר: מִשִּׁיקֶשְׁקֵשׁוּ הַדְּדִין. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוּקָא אוֹמֵר: מִשִּׁיכְסֵף רֹאשׁ הַחֲטָם. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: מִשִּׁיקֶיף עֲטָרָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מִשְׁתַּתְּפֵשֵׁט הַכֶּף. וְכֵן הָיָה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: כֶּשֶׁם שֶׁאֲמָרוּ שְׁלֹשָׁה סִימְנֵין מְלַמְעֵלָה, כֶּךָ אֲמָרוּ שְׁלֹשָׁה סִימְנֵים מְלַמְטָה, פְּנָה מְלַמְעֵלָה - לֹא הִבִּיאָהּ סִימְנֵין מְלַמְטָה. בּוֹחַל מְלַמְעֵלָה - הִבִּיאָהּ סִימְנֵין מְלַמְטָה. צְמַל מְלַמְעֵלָה - נִתְּפֵשֵׁטָה הַכֶּף מְלַמְטָה:

ד. עַד מָתִי תִינוּקַת מִמָּאֲנָתָּה? עַד שֶׁתִּבְיָא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת; דְּבַרֵּי רַבִּי מְאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר:

עַד שִׁירְבָהּ הַשְּׁחוֹר עַל הַלְבָן. רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר: עַד שֶׁתִּקְיֶיף עֲטָרָה (רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: עַד שֶׁתִּתְּפֵשֵׁט אֶת הַכֶּף. בֶּן שְׁלֹקִית אוֹמֵר: עַד שֶׁתִּכְלָלְכֵל). אֲמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן: מִצְאֵתִי תִנְיָנָא בֶּן חֲכִינְאֵי מִצְדָן, אֲמַר לִי: כְּשֶׁתִּלְךָ אֶצֶל רַבִּי עֲקִיבָא, אֲמֹר לוֹ: עַד מָתִי תִינוּקַת מִמָּאֲנָתָּה? אִם יֹאמֵר לָךְ עַד שֶׁתִּבְיָא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת, אֲמֹר לוֹ: וְהֵלֵא בְּמַעַמְד כְּלָכְסֵם הַעֵיד בֶּן שְׁלֹקִית בִּיבְנָה עַד שֶׁתִּכְלָלְכֵל. כְּשֶׁבִאתִי וְהִרְצִיתִי דְּבָרִים לְפָנָי רַבִּי עֲקִיבָא, אֲמַר לִי: כְּלָכֵל אֵינִי יוֹדֵעַ, בֶּן שְׁלֹקִית אֵינִי מְכִיר, אֲלֵא עַד שֶׁתִּבְיָא שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת:

ה. שְׁתֵּי שְׁעֵרוֹת שֶׁאֲמָרוּ, אֶפְלוּ אַחַת עַל גְּבֵה וְאַחַת עַל כְּרֶסֶה. אַחַת עַל גְּבֵי קִשְׂרֵי אֶצְבְּעוֹתֶיהָ שֶׁל יָד וְאַחַת עַל גְּבֵי קִשְׂרֵי אֶצְבְּעוֹתֶיהָ שֶׁל רֶגֶל; דְּבַרֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אִישׁ כֶּפֶר עֶכוּ, שֶׁאֲמַר מִשּׁוּם רַבִּי שְׁמַעוֹן: כָּל הַנְּבֻדָּקוֹת - נְבֻדָּקוֹת עַל פִּי נְשִׁים. וְכֵן הָיָה רַבִּי אֶלְיָעָזָר מוֹסֵר לְאִמּוֹ, וְרַבִּי יִשְׁמַעֵאל הָיָה מוֹסֵר לְאִשְׁתּוֹ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר: לְפָנָי הַפָּרֶק וְלְאַחַר הַפָּרֶק - נְשִׁים בּוֹדְקוֹת אוֹתָן, תּוֹךְ הַפָּרֶק - אֵין הַנְּשִׁים בּוֹדְקוֹת אוֹתָן, שְׂאֵין מִשִּׂיאֵין סִפְקוֹת עַל פִּי הַנְּשִׁים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֵף תּוֹךְ הַפָּרֶק נֶאֱמַנְתָּ הָאִשָּׁה, לְהַחֲמִיר אֲבָל לֹא לְהַקֵּל. כִּיצַד? נֶאֱמַנְתָּ הָאִשָּׁה לומר קִטְנָה הִיא שְׁלֹא תַחְלִין, וְגִדּוּלָה הִיא שְׁלֹא תִמָּאֵן. אֲבָל אֵין נֶאֱמַנְתָּ לומר 'קִטְנָה הִיא' שֶׁתִּמָּאֵן, וְגִדּוּלָה הִיא שֶׁתַּחְלִין:

ו. אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי צְדוֹק: כֶּךָ הֵיוּ מְפָרְשִׁין בִּיבְנָה וְאֲמָרוּ: בֵּין שָׂבָא הַתַּחְתּוֹן - שׁוֹב אֵין מִשְׁגִּיחִין בְּעֵלְיוֹן. רַבִּן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר: בְּנוֹת כְּרָכִין - תַּחְתּוֹן מִמֶּהָר לְבּוֹא. בְּנוֹת כְּפָרִים - עֵלְיוֹן מִמֶּהָר לְבּוֹא, שְׁטוּחָנוֹת בְּרַחֲסִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר: בְּנוֹת עֶשְׂרִים - צַד הֵימֵן מִמֶּהָר לְבּוֹא, שְׁנִישׁוּף בְּאַפְרָקְסוֹתָן. בְּנוֹת עֲנִיִּים - צַד הַשְּׂמָאל מִמֶּהָר לְבּוֹא, מִפְּנֵי שֶׁמִּבְיָאֵין כְּדֵי מִים וְנוֹשְׂאוֹת אֶחֱיָהּ עַל גִּיסְיָהּ:

ז. כָּל הַמְּטַמָּא בְּאֵהָל הַמֵּת - מְטַמָּא טְמֵאת שְׁבַעַה. יֵשׁ מְטַמָּא טְמֵאת שְׁבַעַה וְאֵין מְטַמָּא

נֶאֱמָן הַכּוֹתִי לומר: 'אֵין תַּחֲתֵי קֶבֶר', לְפִי שְׂאִינוּ מַעִיד אֵלָא עַל גּוֹפּוֹ שֶׁל קֶבֶר:

יא. תּוֹלָה בְּכָל דְּבַר שִׁישׁ לָהּ לַתְּלוּת. מַעֲשֶׂה וְתִלָּה רַבִּי מֵאִיר בְּקִילוֹר. וְרַבִּי תִלָּה בְּשַׁרְף שֶׁל שְׂקָמָה. סִפֵּק עֲבָרָה בְּשׁוּק שֶׁל טַבְּחִים סִפֵּק לֹא עֲבָרָה - הָרִי זֶה אֵינָה תּוֹלָה. עֲבָרָה, סִפֵּק נִתְּזָה עֲלֶיהָ סִפֵּק לֹא נִתְּזָה עֲלֶיהָ - הָרִי זֶה תּוֹלָה. נִתְּעַסְקָה בְּאֶדוּם - אֵינָה תּוֹלָה. בְּשַׁחֲוֹר בְּמוֹעֵט - אֵינָה תּוֹלָה, בְּמַרְבֵּה - תּוֹלָה. בְּנִכְרִית, רַבִּי מֵאִיר אומר: עַד שֶׁתְּהֵא נִכְרִית רְאוּיָה לְרֵאוּת. תּוֹלָה חֲמוּרָה בְּקִלָּה. כִּיצַד תּוֹלָה? בְּשׁוּמְרַת יוֹם כִּנְגַד יוֹם בְּשֵׁנֵי שְׁלָה, וּבִסּוּפֶרֶת שֶׁבַע שְׁלָה לְפִיכָךְ הִיא מִתְקַנֶּת וְחֹבְרָתָהּ מְקַלְקֶלֶת. רַבִּי אומר: אֵינָה תּוֹלָה, לְפִיכָךְ שְׁתִּיבָהּ מְקַלְקֶלֶת. הַכֹּל שְׁוִין שֶׁהִיא תּוֹלָה בְּשׁוּמְרַת יוֹם בְּרֵאוּשׁוֹן שְׁלָה, וּבִיּוֹשְׁבַת עַל דָּם טָהוֹר, וּבִתּוֹלָה שְׂדֵמָיָה טְהוּרִים:

יב. נִמְצָא עַל חֲלוּק בְּנֵה הַשּׁוֹכֵב בְּצֵדָה - הָרִי זֶה טְמֵאָה, מִפְּנֵי שְׁמִתְהַפֵּךְ. וְלֹא עַל בְּנֵה בְּלִבְד אָמְרוּ, אֵלָא כָּל אָדָם, אֵלָא שְׂדֵבְרוּ חֲכָמִים בְּהִזָּה. נִמְצָא עַל פְּסִיקָא שְׁלָה - הָרִי זֶה טְמֵאָה, שֶׁבַע שְׁמִתְרַת מִתַּחַתָּה - נוֹגַעַת בְּתוֹרְפָה. הֵיטָה מְכָה עַל יִרְכָה - תּוֹלָה. עַל צִנּוּרָה שֶׁהִיא יְכוּלָה לַתְּלוּת - תּוֹלָה. עַל כְּתֵפֶה שְׂאִינָה יְכוּלָה לַתְּלוּת - אֵינָה תּוֹלָה, וְאֵינָה אומֶרֶת: 'שְׂמָא בִיד הוֹלִיכָה לְשָׁם'. נִמְצָא עַל קֶשֶׁרִי אֲצַבְעוֹתָיָה - טְמֵאָה, מִפְּנֵי שְׁהִידִים עֲסֻקְנִיּוֹת הֵן. הָיוּ עֲלֶיהָ שְׁנֵי כְּתָמִים אֶחָד מְלַמְעָלָה וְאֶחָד מְלַמְטָה, אָף עַל פִּי שֶׁהִתְחַתּוֹן גְּדוֹל וְהַעֲלִיּוֹן קָטָן - תּוֹלָה אֶת הַתְּחַתּוֹן בְּעֲלִיּוֹן עַד כְּגָרִיס, שְׂאֵנִי אומר מְקוּמָה שְׂבָא הַעֲלִיּוֹן בֵּא הַתְּחַתּוֹן:

**מִסְכַּת נְדָה פֶּרֶק שְׁבִיעִי**

א. נִמְצָא עַל בֵּית יָד אֲנָקְלִי שְׁלָה, אִם מִגִּיעַ כִּנְגַד תּוֹרְפָה - טְמֵאָה. וְאִם לֹא - טְהוּרָה. הֵיטָה פּוֹשְׁטָתָהּ וּמְתַכְסָּה בָּהּ בְּלִילָה. כָּל מְקוּמָה שְׂנִמְצָא בָּהּ כְּתָם - טְמֵאָה, מִפְּנֵי שֶׁהוּא חֲזוֹר. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בְּרַבִּי יוֹסִי: הִלְכָה זֶה

טְמֵאָת הָאֵהָל; כָּל שִׁישׁ לוֹ קַרְנִים - יֵשׁ לוֹ טְלָפִים. וְיֵשׁ שִׁישׁ לוֹ טְלָפִים וְאֵין לוֹ קַרְנִים; כָּל הַנוֹטֵל צְדָקָה - נוֹטֵל מַעֲשֵׂר עֲנִי. וְיֵשׁ נוֹטֵל מַעֲשֵׂר עֲנִי וְאֵינוּ נוֹטֵל צְדָקָה:

ח. דָּם הַנִּדָּה וּבִשַׁר הַמֵּת, כָּל אֵלוֹ שֶׁהִרְקִיבוּ - הָרִי אֵלוֹ טְהוּרִין. מִשּׁוּם רַבִּי נֶחֱן אָמְרוּ: פֶּת שֶׁעַפְשָׂה אֵינוּ מִטְמֵא טְמֵאָת אֹכְלִין (וְשִׁרִין אֹתָהּ בְּמִקּוּמָה). וְכֵמָה הוּא שְׁרִיתָן בְּפוֹשְׁרִים? מַעַת לַעַת. יְהוּדָה בֶּן נַקִּיסָא אומר: תַּחֲלָתָה אָף עַל פִּי שְׂאִין סוּפָה. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אומר: עַד שֶׁיְהִי פּוֹשְׁרִין מַעַת לַעַת: אָמַר רַבִּי מֵאִיר: מִפְּנֵי מַה אָמְרוּ בְּשַׁרְץ שְׂנִמְצָא בְּמַבּוּי, מִטְמֵא לְמַפְרַע עַד שִׂיאֵמֶר: 'בְּדִקְתִּי אֶת הַמַּבּוּי הַזֶּה וְלֹא הָיָה בּוֹ שַׁרְץ', אוֹ עַד שֶׁעַת כְּבוֹד, מִפְּנֵי שֶׁחֻזְקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בּוֹדְקִין בְּשַׁעַת כְּבוֹדֵיהֶם, וְאִם לֹא בְּדָקוּ - הִפְסִידוּ הֵן לְמַפְרַע. וּמִפְּנֵי מַה אָמְרוּ כְּתָם שֶׁבְּחֲלוּק מִטְמֵא לְמַפְרַע, עַד שֶׁתְּאמֶר: 'בְּדִקְתִּי אֶת הַחֲלוּק הַזֶּה וְלֹא הָיָה בּוֹ כְּתָם', אוֹ עַד שֶׁעַת כְּבוֹס, מִפְּנֵי שֶׁחֻזְקַת בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל בּוֹדְקוֹת חֲלוּקֵיהֶן בְּשַׁעַת כְּבוֹסֵיהֶן, וְאִם לֹא בְּדָקוּ - הִפְסִידוּ הֵן לְמַפְרַע. רַבִּי אָחָא אומר: תַּחֲזוֹר וּתְכַבֵּס, אִם דֵּהָה מְרֵאִיתוּ - בִּידוּעַ שֶׁהוּא לְאַחַר כְּבוֹס, וְאִם לֹא - בִּידוּעַ שֶׁקֹּדֶם כְּבוֹס. רַבִּי אומר: אֵינוּ דוֹמָה כְּתָם שֶׁלְּפָנֵי כְּבוֹס כְּכֵתָם שֶׁלְּאַחַר כְּבוֹס, שֶׁלְּפָנֵי הַכְּבוֹס - מְגִלִיד, שֶׁלְּאַחַר הַכְּבוֹס - מְקַדִּיר:

ט. קָרְדָם שְׂנִגְנַב בְּתוֹךְ הַבַּיִת - מִטְמֵא לְמַפְרַע, עַד שִׂיאֵמֶר: 'נְעַלְתִּי אֶת הַמְּקוּם הַזֶּה'. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל מְטָהֵר, שְׂאֵנִי אומר מִשְׂמָא נָטַל מְזוּיָת זֶה וְהִנִּיחוֹ בְּזוּיָת אַחֲרָת. אַחֲרִים אומר מִשּׁוּם רַבִּי נֶחֱן: כָּל הַכְּתָמִים הַנִּמְצָאִים בְּמִרְחָצוֹת שֶׁל גִּישִׁים - טְמֵאִין. בֵּית הַמִּרְחָץ שֶׁל כּוֹתֵם - מִטְמֵא בְּאֵהָל מִפְּנֵי שֶׁקּוֹבְרִין שָׁם אֶת הַמֵּתִים. רַבִּי יְהוּדָה מְטָהֵר, מִפְּנֵי שֶׁחֲלָדָה וּבְרַדְלָס גּוֹרְרִין אוֹתָם מִיד:

י. שְׂדָה שְׂנִיבְדָה בָּהּ קֶבֶר - נֶאֱמָן הַכּוֹתִי לומר: 'אֵין שָׁם קֶבֶר', לְפִי שְׂאִינוּ מַעִיד עַל גּוֹפּוֹ שֶׁל קֶבֶר. וְאֵילָן שְׂמַסִּיד עַל הָאָרֶץ -

הוריתי ברומי לטמאה, וכשבאתי אצל חברי, אמרו לי: יפה הורית:

ב. לבשה שלשה חלקין הבדוקין לה, ונמצא על הפנימי, ולה לתלות - הרי זו תולה על החיצון. ואין לה לתלות - אינה תולה. קצרה שלבשה חלוקה של ארפה, וארפה שלבשה חלוקה של קצרה, אם הגיע כנגד בית תורפה של ארפה - שתייהן טמאות. כנגד בית תורפה של קצרה, קצרה - טמאה. וארפה - טהורה:

ג. שתיים שהיו טוחנות בריחים של יד, נמצא על הרגל הפנימי - שתייהן טמאות. על הרגל החיצונה - היא טמאה וחברתה טהורה. נמצא בינתיים - שתייהן טמאות. מעשה ונמצא על שפתו של אמבטי, ועל עלי של ית בשעה שהן מסיקות את התנור, ובא מעשה לפני חכמים וטמאים. רבי נחמיה אומר: על דבר שאינו מקבל טמאה - טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם הרגה מאכלת - תולה. ואם לאו - אינה תולה. וחכמים אומרים: בין כך ובין כך - תולה. אמר רבן שמעון בן גמליאל: אני אומר דבר אחד והם אמרו דבר אחד, לדברי אין סוף, ולדבריהם אין סוף. לדברי אין סוף, אין לה אשה שהיא טהורה, שאין לה כל מטה שאין עליה כמה טפי דם מאכלת. לדבריהם אין סוף, שאין לה אשה שאינה טהורה לבעלה, שאין לה כל סדין וסדין שאין עליה כמה טפי דמים. אבל רואה אני את דברי רבי חנינא בן גמליאל מדברי ומדבריהם, שהיה אומר: תולה במאכלת עד כגריס של פול, אף על פי שלא הרגה (תולה בכנה ובבעלה), וכדבריו אנו מורים:

ד. כתם הארוך - מצטרף. טפי טפין - אין מצטרפין. רבי אלעזר בר צדוק אומר: העד שהוא נתון תחת הכר ונמצא עליו דם, אם עגל - טהור, מפני שהוא דם מאכלת, ואם משוף - טמא מפני שהוא דם הקניחה:

ה. האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם, אם עומדת - טמאה, ואם יושבת - טהורה;

דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: בין כך ובין כך - טהורה. איש ואשה שעשו צרכיהם בתוך הספל, ונמצא דם על המים, רבי מאיר ורבי יוסי אומרים: תולה. ורבי שמעון אומר: אינו תולה:

ו. דם היוצא עם הרעי - טהור. דם המנטף, בין לפני המים בין לאחר המים - טמא. הנמצא בתוכו - טהור. למגעות ולהיסטות - הולכין אחר הרב:

## מסכת נדה פ"ק שמיני

א. הרי שהיתה נשאת והיתה רואה דם בשעת תשמיש - משמשת פעם ראשונה, שניה ושלישית, מכאן ואילך - אינה משמשת, אלא תתגרש ותנשא לאחר. נשאת לאחר והיתה רואה דם בשעת תשמיש - משמשת פעם ראשונה שניה ושלישית, מכאן ואילך - לא תשמש, אלא תתגרש ותנשא לאחר. נשאת לאחר והיתה רואה דם בשעת תשמיש - משמשת פעם ראשונה ושניה ושלישית. עד כמה מתרת לנשא? עד שלש. יתר מכאן - אסורה עד שתבדוק את עצמה. כיצד בודקין אותה? מביאין שפופרת ונותן לתוכה מכחול, ומביא מוך ונותן בראש המכחול, נמצא על ראשו - הרי זו טמאה, מפני שהוא דם המקור, ועל הצדדין - הרי זו טהורה, מפני שהוא דם צדדין. אם יש לה וסת - הרי זו תולה לוסתה. אם יש לה מכה - הרי זו תולה בה. ואם היתה דם נדתה משנה מדם מקתה - הרי זו אינה תולה:

ב. נאמנת אשה לומר: 'יש בי מכה במקור', ואין בי מכה במקור; דברי רבי. רבי שמעון בן אלעזר אומר משום רבי מאיר: דם היוצא מן המקור, אף על פי שבידוע שהוא דם המכה - טמא. ורבותינו אמרו: דם המכה - טהור. היתה בודקת בזמין והיא טמאה, בשמאל והיא טהורה - לא תבדוק אלא בשמאל. בחצר והיא טהורה, בסרקלין והיא טמאה - לא תבדוק אלא בחצר. בעצמה והיא טמאה, בחברתה והיא טהורה;



- לא תבדוק אלא בחברתה; כיצד תולות זו בזו? עברה ושאינה עברה - תולה עברה בשאינה עברה. מניקה ושאינה מניקה - תולה מניקה בשאינה מניקה. זקנה ושאינה זקנה - תולה זקנה בשאינה זקנה. בתולה ושאינה בתולה - תולה בתולה בשאינה בתולה. היו שתייהן מעברות, שתייהן מניקות, שתייהן זקנות, שתייהן בתולות - זו היא שאמרו: 'לא היו ראויות לראות' - וראין אותן כאילו הן ראויות לראות:

ג. בתולה עברה ומניקה וזקנה - אין תולות זו בזו. אמר רבי מאיר: מעשה בשקמה שבכפר סבא שהם מחזיקין בו טמאה, בדקוהו ולא מצאו תחתיו כלום. פעם אחת בא הרוח ופרכתו משרשיו, ונמצאת גלגלת של מת שלמה דבוקה בשרשיו. אמרו לו: משם ראיה? שמא לא בדקוהו כל צרכו. אמר רבי יוסי: מעשה במערת של שיחין שהיו מחזיקין בו טמאה, בדקוהו עד שהגיע לקרקע שהיתה חלקה כצפון, פעם אחת נכנסו פועלין לתוכה מפני גשמים, וכשהיו מהרסים בקרדמות, בדקו ומצאו שם מכתשת מלאה עצמות. אמרו לו: משם ראיה? שמא לא בדקוהו כל צרכו. אמר רבי שאול: מעשה בסלע בית חורין שהיו מחזיקין בו טמאה, ואינן יכולין לבדקן מפני שהיה מרבה. אמר להם זקן אחד: הביאו לי סדין, הביאו לו סדין ושראו במים ופרשו על גבו, ונמצא מן הצדדין נגוב ובאמצע לח, בדקו ומצאו שם בור גדול של מתים:

ד. ואיזהו רק תפל? כל שלא טעם כלום מבגער. ישן כל היום - אינו עושה רק תפל. נעור כל הלילה עד הבקר - עושה רק תפל. מי לעיסת גריסין של חלקת נפש, רבי יהודה אומר: מי גריסין ורתח ועובר שיתן לתוכו מלח:

ה. מי רגלים שהחמיצו. וכמה היא חמוצין? שלשה ימים. נתר - זו נתר אלכסנדריה. בורית וקמוליא ואשג, מכל מקום מקשקש

ראשונים - עלו לו, ושניים - לא עלו לו:

ו. העביר עליו שבעה סמנין ולא עבר. ושנה ועבר - הטהרות טהורות. ששה סמנין ולא עבר, סאפון ועבר - הטהרות תלויות, שאלו העביר עליו השביעי, שמא היה עובר:

ז. דם הנדה ודאי - מעביר עליו שבעה סמנין ונוטל. השק והעור - אין מעבירין עליהן שבעה סמנין ומבטלין. הבגד הנצבוע - מטמא בפתמים. ורבי נתן בן יוסף אומר: אינו מטמא בפתמים, שלא תקנו בגדי צבעונין לאשה אלא להקל על פתמיהן. בגד שאבד פתם - מעביר עליו שבעה סמנין ומבטלו. רבי שמעון בן אלעזר אומר: בודקו שכונות שכונות. אבדה בו שכבת זרע, אם היה חדש - בודקו במחט. שחק - בודקו בחמה:

## מִסְכַּת נִדָּה פֶּרֶק תְּשִׁיעִי

א. היתה למודה להיות רואה בתחלת הוסת, כל הטהרות שעשתה בתחלת הוסת ובאמצע הוסת ובסוף הוסת - טמאות. באמצע הוסת. כל הטהרות שעשתה בתחלת הוסת - טהורות. באמצע הוסת ובסוף הוסת - טמאות. ובסוף הוסת, כל טהרות שעשתה בתחלת ובאמצע הוסת - טהורות. ובסוף הוסת - טמאות. רבי יוסי אומר: אף ימים ושעות וסתות הן:

ב. כיצד? היתה למודה להיות רואה מיום עשרים ליום עשרים משש שעות לשש שעות? הגיע יום עשרים ולא ראתה - אסורה לשמש כל היום; דברי רבי יהודה. ורבי יוסי מתיר עד שש שעות. עברה שש שעות ולא ראתה - אסור לשמש כל היום; דברי רבי יהודה. ורבי יוסי מתיר משש שעות ולמעלה, ואין מחיבין אותה שתהא ידה בעינה כל היום, אלא בודקה סמוך לוסתה:

ג. היתה למודה להיות רואה יום עשרים ואחד, יום עשרים ושנים, יום עשרים

ז. וּכְלָן שְׁהִיּוּ שׁוֹפְעוֹת וּבָאוֹת, מִתּוֹךְ אַרְבְּעָה לַיְלוֹת, לְאַחַר אַרְבְּעָה לַיְלוֹת, מִתּוֹךְ הַלַּיְלָה, לְאַחַר הַלַּיְלָה – כְּלָן צְרִיכוֹת לְבִדּוּק אֶת עֲצָמָן. וּבְכָלֵן רַבִּי מֵאִיר מִחְמִיר כְּדַבְּרֵי בֵּית שְׁמַאי. וְכֵן שָׁאֵר רְאִיּוֹת שְׁבִין בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל – הֵלֵךְ אַחַר מְרֵאָה דְּמִים. שְׁהִיָּה רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר: מְרֵאָה דְּמִים מְשָׁנִים הֵן זֶה מִזְּהָ. כִּיצַד? דָּם נִגְדָה – אָדוּם. דָּם בְּתוּלִים – אֵינוֹ אָדוּם. דָּם נִגְדָה – זְהוּם. דָּם בְּתוּלִים – אֵינוֹ זְהוּם. דָּם הַנִּגְדָה – בָּא מִן הַמְּקוֹר. דָּם הַבְּתוּלִים – בָּא מִן הַצְּדוּדִין:

ח. רְאֵתָה כֶּתֶם וְאַחַר כֶּךָ רְאֵתָה דָם – הֲרִי זֶה תּוֹלָה כְּתֻמָּה בְּרֵאִיתָהּ בְּתוֹךְ מַעַת לַעַת; דְּבַרִּי רַבִּי. רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יוֹמוֹ. אָמַר רַבִּי: רוּאָה אֲנִי אֶת דְּבַרִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן אֱלִיעֶזֶר מְדַבְּרִי, שֶׁהוּא מִתְקַן וְאֲנִי מַעוֹת. בְּדִקְוָה חֲלוּקָה וְהִשְׁאִילְתוּ לַחֲבֵרְתָּהּ וְאַחַר כֶּךָ נִמְצָא עָלֶיהָ דָם – הִיא טְהוֹרָה, וְחֲבֵרְתָּהּ תּוֹלָה בָּהּ. אָמְרוּ לוֹ לְרַבִּי יְהוּדָה: אֵלְמָלִי יְדִיָּה מִנְחוֹת בְּעֵינֶיהָ כֹּל בֵּין הַשְּׂמֻשׁוֹת, יָפָה אֶתָּה אוֹמֵר! עֲכָשׁוּ אוֹמֵר: עִם סְלוּק יְדִיָּה רְאֵתָה, מָה לִּי הַפְּרִישָׁה בְּטְהָרָה בְּשִׁבְעֵי מִן הַמִּנְחָה וְלִמְעֵלָה, מָה לִּי הַפְּרִישָׁה בְּטְהָרָה בְּרֵאשׁוֹן? אָמַר לוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר לְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: אֲפֹשֶׁר יוֹם רֵאשׁוֹן וְיוֹם שְׁבִיעֵי טְהוֹרִין וְהֵאֱמַצְעִים טְמֵאִין, וְהַתּוֹרָה אָמְרָה (וַיִּקְרָא, טו, כח): "וְאַחַר טְהָרָה" – וְאַחַר אַחַר לְכָלֵן. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ: וְאֵי אֶתָּה מוֹדָה בְּזָב שְׂרָאָה קָרִי, וְנִזְוֵר שֶׁהֵלֵךְ תַּחַת סִכְכוֹת וּפְרַעוֹת שְׁמוֹנָה בְּסוּרְגִין? וְהַתּוֹרָה אָמְרָה (בַּמִּדְבָּר ו, יב): "וְהַיְמִים הֵרֵאשׁוּנִים יִפְלוּ". רַבִּי יוֹסִי שְׁמַעוֹן אוֹמְרִים: נִרְאִין דְּבַרִּי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מְדַבְּרֵי רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, וְדַבְּרֵי רַבִּי עֲקִיבָא מְשַׁנִּיָּהוּן, אֲבָל הִלְכָה כְּדַבְּרֵי רַבִּי אֱלִיעֶזֶר:

ט. הַזָּב וְהַזָּבָה הַנִּגְדָה וְהַיּוֹלָדֶת וּמִצְרַע שְׁמָתוֹ – מְטֵמְאִין בְּמִשָּׂא. וְאֵין מְטֵמְאִין אֲלֵא בְּרַבִּין. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: אֵין שׁוּרְפִין עֲלֵיהֶן אֶת הַתּוֹרָמָה וְאֵין תִּיבִין עֲלֵיהֶם עַל טְמֵאֵת מִקְדָּשׁ וְקִדְשֵׁיו, שְׁאֵין טְמֵאָה אֲלֵא מִדְּבַרִּי סוּפְרִים. וְכֵן הִיָּה רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר: מִפְּנֵי

וְשִׁלְשָׁה – הֲרִי זֶה וְסֵת לְסוּרְגִין. סִרְגָה לְיוֹם עֲשָׂרִים וְאַרְבְּעָה – אֵינוֹ וְסֵת. הֵיְתָה לְמוֹדָה לְהִיּוֹת רוּאָה יוֹם חֲמֵשֶׁה עָשָׂר, וְשִׁנְתָה לְיוֹם שִׁשָּׁה עָשָׂר – זֶה וְזֶה אֲסוּרִין. שִׁנְתָה לְיוֹם שִׁבְעָה עָשָׂר – הֵתֵר שִׁשָּׁה עָשָׂר, וְנִאָסֵר חֲמֵשֶׁה עָשָׂר וְשִׁבְעָה עָשָׂר. שִׁנְתָה לְיוֹם שְׁמוֹנָה עָשָׂר – הֵתֵרוּ כְּלָן, וְאֵין אֲסוּרוֹת אֲלֵא מִשְׁמוֹנָה עָשָׂר וְאֵילָךְ. הֵיְתָה לְמוֹדָה לְהִיּוֹת רוּאָה יוֹם עֲשָׂרִים וְשִׁנְתָה לְיוֹם שְׁלֹשִׁים – זֶה וְזֶה אֲסוּרִין. הִגִּיעַ יוֹם עֲשָׂרִים וְלֹא רְאֵתָה – מִתְרַת לְשִׁמְשׁ עַד יוֹם שְׁלֹשִׁים, וְחוֹשֶׁשֶׁת לְיוֹם שְׁלֹשִׁים. הִגִּיעַ יוֹם שְׁלֹשִׁים וְרְאֵתָה, הִגִּיעַ יוֹם עֲשָׂרִים וְלֹא רְאֵתָה, הִגִּיעַ יוֹם שְׁלֹשִׁים וְלֹא רְאֵתָה, וְהִגִּיעַ יוֹם עֲשָׂרִים וְרְאֵתָה – הֵתֵר יוֹם שְׁלֹשִׁים וְנִאָסֵר יוֹם עֲשָׂרִים, מִפְּנֵי שְׂאֵרָה בּוֹמְנוֹ בָּא:

ד. הַרוּאָה דָם – מְטֵמְאָה מַעַת לַעַת. מָה הִיא מְטֵמְאָה? אוֹכְלִין וּמְשַׁקִּין, מִשְׁכָּבוֹת וּמוֹשְׁבוֹת, וְכִלְי חֵרֶס הַמְּקַפֵּין צְמִיד פְּתִיל, וְאֵינָה מְקַלְקֶלֶת, וְאֵינָה מְטֵמְאָה אֶת בּוֹעֵלָה, וְאֵינָה מוֹנֶה שִׁבְעָה אֲלֵא מִשְׁעָה שְׂרָאֵתָה:

ה. הַרוּאָה כֶּתֶם – מְטֵמְאָה לְמַפְרַע. וּמָה הִיא מְטֵמְאָה? אוֹכְלִין וּמְשַׁקִּין, מִשְׁכָּבוֹת וּמוֹשְׁבוֹת, וְכִלְי חֵרֶס הַמְּקַפֵּין צְמִיד פְּתִיל, וּמְקַלְקֶלֶת לְמִנְיָנָה, וּמְטֵמְאָה אֶת בּוֹעֵלָה, וְאֵינָה מוֹנֶה שִׁבְעָה אֲלֵא מִשְׁעָה שְׂרָאֵתָה. זֶה וְזֶה תּוֹלִין, לֹא אוֹכְלִין וְלֹא שׁוּרְפִין:

ו. תִּינוּקַת שְׁלֹא הִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת וּנְשֵׂאוֹת, בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: נוֹתְנִין לָהּ אַרְבְּעָה לַיְלוֹת מִסְרְגִין, וְאֶפְלוּ בְּאַרְבְּעָה חֲדָשִׁים. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: כֹּל זְמַן שֶׁהִיא נוֹגַפֶת וּבְזִמְן שְׁלֹא הִפְסִיקָה מַחְמַת תְּשִׁמִּישׁ, אֲבָל הִפְסִיקָה מַחְמַת תְּשִׁמִּישׁ וְרְאֵתָה – הֲרִי זֶה טְמֵאָה נִגְדָה. נִשְׁתַּנָּה מְרֵאָה דְּמִיָּה – טְמֵאָה נִגְדָה. וּכְשֶׁהִגִּיעַ זְמַנָּה לְרֵאוֹת – נוֹתְנִין לָהּ אַרְבְּעָה לַיְלוֹת. הִפְסִיקָה מַחְמַת תְּשִׁמִּישׁ וְרְאֵתָה – הֲרִי זֶה טְמֵאָה נִגְדָה. נִשְׁתַּנָּה מְרֵאָה דְּמִיָּה – טְמֵאָה נִגְדָה. רְאֵתָה וְעוֹדָה בְּבֵית אָבִיָּה – נוֹתְנִין לָהּ כֹּל הַלַּיְלָה וְנוֹתְנִין לָהּ עוֹנָה שְׁלֵמָה. וְכִמָּה עוֹנָה שְׁלֵמָה? פֶּרֶשׁ רַבִּין שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל: לַיְלָה וְחֻצֵי יוֹם.

מה אָמרו עוֹבֵד כּוֹכְבִים שְׁמַת שְׁהוּא טְהוֹר מְלֻטְמָא בְּמִשָּׂא? לְפִי שְׁאִין טְמֵאָתוּ אֱלָא מְדַבְרֵי סוֹפְרִים:

י. וּמוֹדָה רַבִּי יְהוּדָה בְּיוֹשֻׁבַת עַל הַמְּשָׁבֵר וּמְתָה, וְיִצְאָה הַיְמָנָה רַבִּיעִית דָּם - שְׁהִיא מְטַמְּאָה מִשׁוּם כְּתָם. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: לְפִיכֶךָ אֵין מְטַמְּאָה בְּאֵהֶל. וְרַבִּי יְהוּדָה אָמַר: אִף מְטַמְּא בְּאֵהֶל:

יא. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מְטַבִּילִין כָּלִים עַל גַּב גְּדוֹת מְתוֹת, וְהָיוּ גְדוֹת חַיּוֹת מְתַבְּשׁוֹת. הַתְּקִינוּ שְׁהָיוּ מְטַבִּילִין עַל גַּבֵּי כָּל הַנְּשִׂימִים מִפְּנֵי כְּבוֹדָן שֶׁל גְּדוֹת חַיּוֹת. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מְטַבִּילִין עַל גַּבֵּי זָבִין מְתִין, וְהָיוּ זָבִין חַיִּין מְתַבְּשִׁין - הַתְּקִינוּ שְׁהָיוּ מְטַבִּילִין עַל גַּבֵּי כָּל הָאֲנָשִׁים מִפְּנֵי כְּבוֹדָן שֶׁל זָבִין חַיִּים. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מְנִיחִין אֶת הַמְּגַמְרֵר תַּחַת חוֹלֵי מַעִים מְתִים, וְהָיוּ חוֹלֵי מַעִים חַיִּים מְתַבְּשִׁין - הַתְּקִינוּ שְׁהָיוּ מְנִיחִין תַּחַת הַכֵּל, מִפְּנֵי כְּבוֹדָן שֶׁל חוֹלֵי מַעִים חַיִּים. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מוֹצִיאִין עֲשִׂירִים בְּדוֹגֶשׁ וְעֲנִיִּים בְּכַלִּיבָה, וְהָיוּ עֲנִיִּים מְתַבְּשִׁין - הַתְּקִינוּ שְׁהָיוּ הַכֵּל מוֹצִיאִין בְּכַלִּיבָה מִפְּנֵי כְּבוֹדָן שֶׁל עֲנִיִּים. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מְשַׁקֵּין בְּבֵית אָבֶל - עֲשִׂירִים בְּזִכּוּכִית לְבָנָה, וְעֲנִיִּים בְּזִכּוּכִית צְבוּעָה, וְהָיוּ עֲנִיִּים מְתַבְּשִׁין - הַתְּקִינוּ שְׁהָיוּ הַכֵּל מְשַׁקֵּין בְּזִכּוּכִית צְבוּעָה, מִפְּנֵי כְּבוֹדָן שֶׁל עֲנִיִּים. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ מְגַלִּין פְּנֵי עֲשִׂירִים וּמְכַסִּין פְּנֵי עֲנִיִּים, מִפְּנֵי שְׁהָיוּ מְשַׁחֲרִין פְּנֵיהֶם מִפְּנֵי הַבְּצֻרָת, וְהָיוּ עֲנִיִּים מְתַבְּשִׁין - הַתְּקִינוּ שְׁהָיוּ מְכַסִּין הַכֵּל מִפְּנֵי כְּבוֹדָן שֶׁל עֲנִיִּים. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה הוֹצָאת הַמֵּת קִשָּׁה לְקְרוֹבִים יוֹתֵר מִמֵּיתָתוֹ, עַד שְׁהָיוּ קְרוֹבֵי מְנִיחִין אוֹתוֹ וּבוֹרְחִין, עַד שֶׁבָּא רַבִּין גְּמְלִיאֵל וְנָהַג קְלוֹת רֵאשׁ בְּעִצְמוֹ וְיִצְאָה בְּכָלִי פִּשְׁתָּן, וְנָהַגוּ הָעָם אַחֲרָיו לְצַאת בְּכָלִי פִּשְׁתָּן. בְּרֵאשׁוֹנָה הָיוּ אוֹמְרִים: בְּשֵׁר הַתְּאֵאָה - טְהוֹר. חֲזָרוּ וְגִזְרוּ עָלָיו שְׁהִיא מְטַמְּא אֶת

הַיָּדִים. חֲזָרוּ וְגִזְרוּ עָלָיו שְׁהִיא מְטַמְּא בְּמַגְע. חֲזָרוּ וְגִזְרוּ עָלָיו שְׁהִיא מְטַמְּא בְּמִשָּׂא כְּנֹבֵלָה. חֲזָרוּ וְאָמְרוּ: כָּל הַגַּת שְׁנַעֲשִׂית עַל גַּבֵּי בְּשֵׁר הַתְּאֵאָה - טְהוֹר. חֲזָרוּ וְאָמְרוּ: אִף חִיָּה וְעוֹף - טְמֵאִין לְקֹדֶשׁ וּטְהוֹרִין לְתְרוּמָה. רַבִּי אֱלֵעָזָר בֶּן יְהוּדָה אִישׁ אוּבְלִין אָמַר: אֶפְלוּ נַעֲשִׂית עַל גַּבֵּי עוֹף אֶחָד וְעַל גַּב תְּרַגְּוֹל אֶחָד - טְמֵאָה לְקֹדֶשׁ וּטְהוֹרָה לְתְרוּמָה:

יב. בְּזוֹ שְׁהִיָּה בֵּית הַלֵּל קוֹרִין אוֹתוֹ - גְּרַגְרָן, הָיוּ בֵּית שְׁמַאי קוֹרִין אוֹתָם - בּוֹעַל נְדָה. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית שְׁמַאי לְבֵית הַלֵּל: אִי אַתֶּם מוֹדִים בְּרוּאָה בְּתוֹךְ אֶחָד עֶשֶׂר יוֹם שֶׁטְבִלָּה לְעָרֵב וְשִׁמְשָׁה - שֶׁהֵן מְטַמְּאִין מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב וְחִיבִין בְּקִרְבָן, אִף הַרוּאָה יוֹם אֶחָד עֶשֶׂר - תְּהֵא חִיבָת בְּקִרְבָן. אָמְרוּ לָהֶן בֵּית הַלֵּל לְבֵית שְׁמַאי: לֹא, אִם אֲמַרְתֶּם בְּתוֹךְ אֶחָד עֶשֶׂר יוֹם, שֶׁכֵּן יוֹם שְׁלֹאֲחֲרָיו מְצַטְרֵף עִמּוֹ בְּזִיבָה, תֹּאמְרוּ בְּיוֹם אֶחָד עֶשֶׂר שְׁאִין יוֹם שְׁלֹאֲחֲרָיו מְצַטְרֵף עִמּוֹ בְּזִיבָה. אָמְרוּ לָהֶם בֵּית הַלֵּל: אִם הִבִּיאֲנוּ לְיָדֵי טְמֵאָת מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב לְהַחְמִיר, נְבִיאָהוּ לְיָדֵי קִרְבָן לְהַקְלֵ? וְעוֹד מְדַבְּרִים אִתָּם נוֹשְׁבִים, שְׁאַתֶּם אוֹמְרִים טְבִלָּה יוֹם שְׁלֹאֲחֲרָיו וְשִׁמְשָׁה וְאַחַר כֶּךָ רֵאָתָה - מְטַמְּאָה מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב וּפְטוּרָה מִן הַקִּרְבָן, אִף אַתֶּם הַשּׁוֹנֵי מְדוּתִיכֶם, אִם שׁוּה לֹא לְטַמְּאָה - יִשׁוּה לֹא לְקִרְבָן, וְאִם לֹא שׁוּה לֹא לְקִרְבָן - לֹא יִשׁוּה לֹא לְטַמְּאָה אֱלָא לְהַחְמִיר וְלֹא לְהַקְלֵ.

**מִסְכַּת מְכַשִׁירִין פֶּרֶק רֵאשׁוֹן**

א. הַמְרַעִיד אֶת הָאֵילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ מְשַׁקֵּין, וְנִפְלוּ עַל תְּלוּשִׁין שָׁבוּ וְעַל מְחַבְּרִין שֶׁתַּחְתּוֹ - בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים: בְּכִי יִתֵּן. וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים: עַל הַתְּלוּשִׁין בְּכִי יִתֵּן, וְעַל הַמְּחַבְּרִין אֵינֶם בְּכִי יִתֵּן. אָמַר רַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה: לֹא נִחְלַקוּ בֵּית שְׁמַאי וּבֵית הַלֵּל עַל הַמְרַעִיד אֶת הָאֵילָן לְהַשִּׁיר מִמֶּנּוּ

1 וְכִי יִתֵּן מַיִם עַל זֶרַע וְנִפְל מִנִּבְלָתָם עָלָיו טְמֵא

הוּא לָכֶם (ויקרא יא, לח):

יעקב אומר: אפלו כור ציר שגפול לתוכו טפת מים כל שהוא - טמא. נפל לתוכו יין דבש וחלב - הולכין אחר הרב:

ו. הטורף את גגו והמכבס את כסותו, אימתי יודע אם רבו גשמים אם לאו? אם בתחלה היה מנטף גסות, ועכשו הוא מנטף טפין עבות. רבי יהודה אומר: בתחלה היה מנטף טפין חתוכות, ועכשו יורד טפה אחר טפה:

ז. מצא בשר - הולכין אחר רב הטבחין. מחרזות - הולכין אחר רב אוכלי בשר. מצא בה תינוק משלך מחצה על מחצה - מטילין עליו שני חומרין. רבי יהודה אומר: אם היתה שם עובדת כוכבים אחת או שפחה אחת - היא חשודה להשליך:

**מסכת מכשירין פרק שני**

א. חבית שהיא מלאה פרות ונתונה בתוך המשקין, כל ששאבו - הרי זה בכי יתן. אמר רבי יוסי: במה דברים אמורים? בשל חרס, אבל בשאר כל הכלים - אינן שואבין. וכלי אבן הרפין - הרי הן ככלי חרש. סדין שנתנה על גבי סלון לחטן בו את חטיו וטננו, אם מחמת המים - בכי יתן. אם מחמת הסדין - אינו בכי יתן. המרבץ את ביתו במים ונתן בו שבלין וטננו, אם יש עליהן משקה טופח - הרי זה בכי יתן. ואם לאו - אינו בכי יתן. רבי שמעון אומר: אף על פי שיש עליו משקה טופח - אינו בכי יתן. מודים חכמים לרבי שמעון במרבץ את גרנו - שאינו בכי יתן. ובמשכים להביא פסלת, אם בשביל שיש עליו טל - הרי זה בכי יתן, ואם בשביל שלא יבטל ממלאכתו - אינו בכי יתן:

ב. בהמה שירדה לשותות מים העולים בפיה ובשפמה - הרי הוא בכי יתן. בידה וברגלה - אינן בכי יתן. רבי שמעון בן אלעזר אומר: המים העולין ברגלי אדם - לעולם טמאין. רבי יהודה אומר: מים העולין ברגלי בהמה טמאה - לעולם טמאין. הממלא בחבית, המים העולין באחריה ובחבל המכונן על צוארה ובחבל

משקין, ונפלו על התלושין שבו ועל מחברין שתחתיו - שהן בכי יתן, ועל שעקרן משגבבו - שאינן בכי יתן. על מה נחלקו? על המרעיד את האילן להשיר ממנו אוכלין, ונפלו מבד על בד ומשוכה לחברתה באותו אילן, שביט שמאי אומרם: בכי יתן. ובית הלל אומרם: אינן בכי יתן:

ב. אמרו בית הלל לבית שמאי: אי אתם מודים במעלה שק אחד ונתנו על גב הנהר או על גבי המערה, שאף על פי שהמים יורדים מצד העליון לצד התחתון - שאינן בכי יתן. אמרו להן בית שמאי: אי אתם מודין במעלה שני שקין מן המערה ונתנן זה על גב זה, שהמים יורדין מן העליון לתחתון - שהתחתון בכי יתן. רבי יוסי אומר: אחד שק ואחד שני שקין, בית שמאי אומרם: בכי יתן. ובית הלל אומרם: אינן בכי יתן. רבי יהודה אומר, רבי אליעזר אומר: זה וזה בכי יתן. רבי יהושע אומר: זה וזה אינן בכי יתן. ורבי עקיבא אומר: התחתון - בכי יתן, והעליון - אינו בכי יתן:

ג. הממחק את הגג ואת הכרישה, אף על פי שהמים יורדים מצד העליון לצד התחתון - אינן בכי יתן, נתלשו - הרי זה בכי יתן. רבי יוסי אומר: זב וטמא שהיו מהלכין בדרך, וירדו גשמים על שערן ועל כסותו, אף על פי שסוחטן והמים יורדין מצד העליון לתחתון - הרי אלו טהורים, שאין נחשבים אלא לאחר שיצאו מכלן. יצאו מכלן - הרי אלו מכשרין וטהורין, שאין נחשבין אלא לאחר יציאתן:

ד. המסדר קנקנים בכפה, אף על פי ששאבו יותר מלוג - אינן בכי יתן. ולענין מי חטאת אין חוששין שמא שאבו. אחרים אומרם משום רבי נחוניא: אם היו מחסנות אינן שאובות:

ה. מי פרות שגפלו לתוכן טפת מים כל שהן - טמאים; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרם: הולכין אחר הרב. רבי אליעזר בן

וְהַמְדוּכָה שֶׁהָיוּ בָהֶם מִים טְמֵאִין וְהַטְבִּילִין, רֵאשׁוֹנִים - טְהוּרוֹ מִלְטָמָא, וְהַשְּׂנִיִּים - הַכְּשָׁרוֹ לְקַבֵּל טְמָאָה. הַעוֹשֶׂה צְפוּר בְּמֵים הַנְּתוּזִין וְאֵת שֶׁבָּה - אֵינָן בְּכִי יִתְּן; דְּבַרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יְהוּדָה אָמַר: זֶה זֶוּה בְּכִי יִתְּן (רַבִּי יוֹסִי אָמַר: הַנְּתוּזִין - אֵינָן בְּכִי יִתְּן, וְאֵת שְׁבוּ - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן). וְהַעוֹשֶׂה אִמָּה בְּמֵים - אֵינָן בְּכִי יִתְּן:

ה. הַמוֹדֵד אֵת הַבוּר בֵּין לְאֶרְפוֹ וּבֵין לְרַחְבוֹ - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן; דְּבַרֵי רַבִּי טְרַפּוֹן. רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר: לְעִמְקוֹ - בְּכִי יִתְּן. וְלְרַחְבוֹ - אֵינּוּ בְּכִי יִתְּן. אָמַר לוֹ רַבִּי טְרַפּוֹן: כְּשֶׁמְדָדוּ לְרַחְבוֹ - אֵין רוּצָה בְּמִשְׁקָה שְׁבַרְשָׁם, וְכֶשֶׁמְדָדוּ לְעִמְקוֹ - רוּצָה בְּמִשְׁקָה שְׁבַרְשָׁם. אָמַר לוֹ: אִם כֵּן יֵהָא מִשְׁקָה שְׁבַרְשָׁם - טְמֵא. לְמַטָּה מִן הָרֶשֶׁם - טְהוּר! אָמַר לוֹ: אִי אִתָּהּ מוֹדָה שֶׁהִמְלֵא בְּחֻבֵיתָ, הַמֵּים הַעוֹלִין בָּהּ אֲחֵרִיָּה, וּבְחֻבֵל שֶׁהוּא לְצַרְכָּהּ שֶׁהֵן בְּכִי יִתְּן, שְׂאִי אֶפְשֶׁר לְמֵים שֶׁיִּפְּלוּ לְתוֹכָהּ עַד שֶׁיִּגְעוּ לְאַחֲרֵיָּה, אֶף כֵּאֵן אִי אֶפְשֶׁר לְמִשְׁקָה שְׁבַרְשָׁם עַד שֶׁיִּהְיֶה לְמַטָּה מִן הָרֶשֶׁם. חֲזוּר רַבִּי טְרַפּוֹן לְהִיּוֹת שׁוֹנֵה כְּדְבַרֵי רַבִּי עֲקִיבָא:

ו. שֶׁלֶּשֶׁל אֵת הַחֻבֵל לְבוּר לִידֵע אִם יֵשׁ בוֹ מֵים - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן. יְדִיו וְרַגְלָיו - אֵינָן בְּכִי יִתְּן. שֶׁלֶּשֶׁל אֵת הַמְטְלִית לְהַעֲלוֹת בָּהּ דְּלִי אוֹ קִתּוּן, וְכֻלְכְּלָהּ לְהוֹשִׁיב עֲלֶיהָ תַרְנַגְלֵת - אֵינָן בְּכִי יִתְּן. וְאִם נֶעַר - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן. הַמוֹצִיא מִסְמֵר לְגַשְׁמִים לְכַבּוֹתוֹ - אֵינָן בְּכִי יִתְּן, וְאִם בִּשְׁבִיל לְצַרְפוֹ - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן. הַמְנִיחַ אֵת הָאֹדֶר בְּגַשְׁמִים לְכַבּוֹתוֹ - אֵינּוּ בְּכִי יִתְּן, וְאִם בִּשְׁבִיל לְעִשׂוֹתוֹ פָּחֵם - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן. הַשּׁוֹקֵל עֲנָבִים בְּכַף מֵאֲזַנִּים, אֶף עַל פִּי שֶׁהֵינִן צָף עַל גְּבִי יְדָיו, וְאֶף עַל פִּי שֶׁחֲשַׁב עֲלָיו - טְהוּר. כִּנְסוֹ לְתוֹךְ הַכְּלִי - טְמֵא: הַדּוֹרֵס עֲנָבִים בְּחֻבֵיתָ, אֶף עַל פִּי שֶׁהֵינִן צָף עַל גְּבִי יְדָיו - טְהוּר. וְכֵן עוֹבֵד כּוֹכְבִים, אֵינּוּ חוֹשֵׁשׁ מִשׁוּם יֵינ נֹסֵף:

שֶׁהוּא לְצַרְכָּה - הָרִי הוּא בְּכִי יִתְּן. וְלַעֲלוֹן מִי חֲטָאת - אֵינָן חוֹשְׁשִׁין שְׂמָא לֹא נִתְמַלֵּא בְּכִלִּי. עֲרֻכָה שְׂיָרֵד דְּלָף לְתוֹכָהּ, הַנְּתוּזִין וְהַצְּפִין - אֵינָן בְּכִי יִתְּן. נְטִלוֹ לְשׁוֹפְכֵן - בֵּית שְׂמָאִי אֹמְרִים: בְּכִי יִתְּן, וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יִתְּן. בְּמָה דְּבַרִּים אֲמוּרִים? בְּטְהוּרָה. אָבֵל בְּטְמָאָה - הַכֵּל מוֹדֵין שֶׁהוּא בְּכִי יִתְּן; דְּבַרֵי רַבִּי מֵאִיר. רַבִּי יוֹסִי אָמַר: אַחַת טְמָאָה וְאַחַת טְהוּרָה - בֵּית שְׂמָאִי אֹמְרִים: הָרִי הֵן בְּכִי יִתְּן, וּבֵית הַלֵּל אֹמְרִים: אֵינָן בְּכִי יִתְּן. הַנוֹגֵעַ בְּנֻבְלָהּ, וְהַנוֹגֵעַ בְּמִשְׁכָּב וּבְמוֹשָׁב, בְּתוֹךְ הַמְקָוָה טְמֵא, וְטְהוּר בְּעִלְתוֹ. זָב שֶׁדָּרַס עַל גְּבִי מִשְׁכָּב וּמוֹשָׁב, בְּתוֹךְ הַמְקָוָה טְמֵא, וְטְהוּר בְּעִלְתוֹ. פְּרוֹת שֶׁנִּפְּלוּ לְתוֹךְ אִמַּת הַמֵּים וּפְשִׁט מִי שֶׁיְדָיו טְמָאוֹת וְנִטְלָן - יְדָיו טְמָאוֹת וְהַפְּרוֹת טְהוּרִין. וְאִם חֲשַׁב שֶׁיְדוּחָו יְדָיו - יְדָיו טְהוּרוֹת וְהַפְּרוֹת בְּכִי יִתְּן:

ג. הַמְמַלֵּא בְּקִילוֹן, פָּרַשׁ רַבִּי עֲקִיבָא: אִם נִגְבוּ מִיָּד - טְהוּרִין. וְאִם לֹא נִגְבוּ, אֶפְלוּ עַד שְׁלֹשִׁים יוֹם - טְמֵאִין. סִתְמֵן - שְׁלֹשָׁה יָמִים. עֲצִים שֶׁנִּפְּלוּ עֲלֵיהֶן מִשְׁקִין טְמֵאִין וְיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גַּשְׁמִים - טְמֵאִים. אֲבָא יוֹסִי בֶן דּוֹסְתָאִי אָמַר: אִם רְבוּ - טְהוּרִין, וְיִסִּיקֵן אֶפְלוּ בִּידֵים טְמָאוֹת. הוֹצִיאֵן שְׂיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גַּשְׁמִים, אֶפְלוּ רְבוּ - טְמֵאִים. בְּלַעוּ מִשְׁקִין טְמֵאִים אֶף עַל פִּי שֶׁהוֹצִיאֵן שְׂיָרְדוּ עֲלֵיהֶן גַּשְׁמִים - טְהוּרִים. וְלֹא יִסִּיקֵן אֲלָא בִּידֵים טְהוּרוֹת. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר: אִם הָיוּ לַחִין וְהִסִּיקֵן, וְרְבוּ עֲלֵיהֶן מִשְׁקִין הַיּוֹצֵאִין מִהֵן עַל מֵים שֶׁבְּלַעוּ טְהוּרִין מִקֵּל וְחֹמֶר, וּמָה אִם מִי גַשְׁמִים שֶׁהֵן עוֹלִין לְקַבֵּל טְמָאָה - הָרִי הֵן מְטַהְרִין בְּרַב, מִי פְרוֹת שֶׁאֵינָן עוֹלִין לְקַבֵּל טְמָאָה - אֵינּוּ דִין שֶׁיִּטְהוּרוּ בְּרַב! אֲמָרוּ לוֹ: לֹא, אִם אֲמַרְתָּ בְּגַשְׁמִים - שְׁמַטְהִרִין אֵת הַטְּמֵאִין, תֵּאמַר בְּמֵי פְרוֹת - שֶׁאֵין מְטַהְרִין אֵת הַטְּמֵאִין!

ד. הַטּוֹבֵל בֵּים אוּ בְּנֶהָר, אֶף עַל פִּי שֶׁהִפְלִיג יוֹתֵר מִמֵּיל - הָרִי זֶה בְּכִי יִתְּן. עֶבֶר בְּנֶהָר, אוּ שְׂדַחָאוּ חֲבָרוּ, אוּ שְׂיָרְדוּ עֲלָיו גַּשְׁמִים וְרְבוּ - טְהוּרוֹ שְׂנִיִּים אֵת הָרֵאשׁוֹנִים. הַתְּרַקַּב

## מסכת מכשירין פרק שלישי

א. המעלה אגדות בשביל שימתינו להיות אוגד בהן - הרי זה ב'כי יתן. המעלה פרותיו לגג ללותתן בטל ובגשמים - הרי זה ב'כי יתן. העלן מפני הכנימה וירדו עליהן טל וגשמים, אם שמח - ב'כי יתן. ורבי יהודה אומר: אי אפשר שלא לשמוח, אלא עודהו טל וגשמים עליהן, אם חשב עליהן - הרי זה ב'כי יתן. אם לאו - אינן ב'כי יתן. חרש שוטה וקטן שהעלו פרותיהם לגג ללותתן בטל ובגשמים - הרי זה ב'כי יתן. העלן מפני הכנימה וירד עליהן טל וגשמים, אף על פי שחשבו - אינן ב'כי יתן. שיש להן מעשה ואין להן מחשבה:

ב. רבי חלפתא בן קוינא אומר: שום בעל בכי - טמא, משום שמרביצין עליו במים ואחר כך קולעין אותו. אמרו חכמים: אם כן יהא טמא לחלפתא בן קוינא, וטהור לכל ישראל. יהושע בן פרחיה אומר: חטים הבאות מאלכסנדריא - טמא מפני אנטליא שלהן. אמרו חכמים: אם כן יהא טמאות ליהושע בן פרחיה, וטהורות לכל ישראל:

ג. אמר רבי יוסי: בראשונה היו כריכות של קשואין ושל דלועין שבצפורי - טמאות, מפני שמקנחין אותן בספוג בשעה שעוקרין אותן. קבלו עליהן אנשי צפורי שלא יהו עושין כן. בראשונה היה גריס של פול ושל טופח של צפורי - טמא, מפני ששורין אותן במים בשעה שגורסין אותן. קבלו עליהן אנשי צפורי שלא יהיו עושין כן. הפרות מכל מקום - הרי הן בחזקת טהרה, אחד עובד כוכבים ואחד הכותי ואחד ישראל. אף על פי שאמרו: אין אדם רשאי לטמא פרותיו, התירו לבעל הבית שהוא מטמא דבר מועט ונותן לתוך כפישה:

ד. כל האגדות של שוקים הבאין מבית השוקין - טמאין. ולא מקום אגד אמרו, אלא כלם, מפני שהיא מתרפרפת וחוזר ואוגדה; דברי רבי מאיר. רבן שמעון בן

גמליאל אומר: אם כדברי רבי מאיר, יהיו אלומות של שוקים - טהורות:

ה. האוג בכל מקום - הרי הוא בחזקת טמאה. הקשואין והדלועין התלוין בגמי על פתחי חניות - הרי אלו טמאים. ירק הנמכר עם טרפסימון לפני חנוני - הרי זה טמא, מפני שמזלפים עליו מים בשעה שמוכרים אותו. אתרוגי קסרין - הרי זה בחזקת טמאה:

ו. ביצי חנוני שמוכרין לח ויבש - הרי אלו טמאים; דברי רבי מאיר. ורבי יהודה מטהר. אמר רבי שמעון בן אלעזר: לא שהיה רבי מאיר מטמא לח ויבש, אלא שתינוק מטמאן במשקה שבצלוחית. כל הביצים - בחזקת טהרה, וביצת הבלן - בחזקת טמאה.

ז. וכיצד צדין דגים בטהרה? בין שצדן בחרס, ובין שצדן בכפיפה, ובין שצדן במצודה ולא נער את המצודה עליהן - הרי אלו בחזקת טהרה. ולעולם הן בחזקת טמאה, עד שיתכנו לצוד בטהרה. ואין עם הארץ נאמן לומר: 'לא נערתי את המצודה עליהן':

ח. דם השחין ובעבועות, ותמצית בשר ומי פרות, והמלח שנתמחו - לא מטמאין ולא מכשירין. מי רגלי בהמה - לא מכשירין. אמר רבי יוסי בר יהודה: אם קבלן בכלי - הרי הן מכשירין. אמר רבי יוסי: סח לי נימוס אֲחִיו של רבי יהושע הגרסי: השוחט את העורב להתלמד בו - דמו מכשיר. ורבי אלעזר אומר: כל דם השחיטה - לעולם מכשיר. דם המת - מטמא בכל שהוא; דברי רבי מאיר. ורבי יוסי אומר: ברביעית. אמר רבי: נראין דברי רבי מאיר - בטמאה קלה, לטמא אחד ולפסל אחד. ודברי רבי יוסי - בטמאה חמורה, לטמא שנים ולפסל אחד:

ט. כל משקה המת - טהורין, חוץ מדמו. וכל מראה דמים - הרי אלו טמאין. אמר רבי יהושע בן קבוסאי: כל ימי הייתי קורא מקרא הזה (במדבר יט, ט): "והזה הטהור

# הַשָּׁלָם

# תּוֹסֶפֶתָא

עַל הַטְּמָא - טְהוֹר אֶחָד מִזֶּה עַל הַטְּמָא  
אֶחָד. עַד שְׂבֵאתִי לְאוֹצֵר שֶׁל יְבִנָּה, וּמְאוֹצֵר  
שֶׁל יְבִנָּה לְמִדְתִּי: שְׁטֵהוֹר אֶחָד מִזֶּה עַל מְאָה  
טְמָאִין:

<p>29</p>	<p>ראשון Sunday</p>	<p>ד 4</p>	<p>6:43 נץ החמה 9:52 סו"ז קר"ש - גר"א 10:54 סו"ז תפלה - גר"א 8:30 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כג • <b>ירושלמי:</b> פסחים נא • <b>תוספתא:</b> נדה ו <b>נ"ך:</b> שמואל א ז - <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען ו</p>
<p>30</p>	<p>שני Monday</p>	<p>ה 5</p>	<p>6:42 נץ החמה 9:51 סו"ז קר"ש - גר"א 10:54 סו"ז תפלה - גר"א 8:32 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כד • <b>ירושלמי:</b> פסחים נב • <b>תוספתא:</b> נדה ז <b>נ"ך:</b> שמואל א ח-ט • <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען ז</p>
<p>31</p>	<p>שלישי Tuesday</p>	<p>ו 6</p>	<p>6:40 נץ החמה 9:50 סו"ז קר"ש - גר"א 10:53 סו"ז תפלה - גר"א 8:33 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כה • <b>ירושלמי:</b> פסחים נג • <b>תוספתא:</b> נדה ח <b>נ"ך:</b> שמואל א י-יא • <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען ח</p>
<p>1</p>	<p>רביעי Wednesday</p>	<p>ז 7</p>	<p>6:39 נץ החמה 9:49 סו"ז קר"ש - גר"א 10:52 סו"ז תפלה - גר"א 8:34 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כו • <b>ירושלמי:</b> פסחים נד • <b>תוספתא:</b> נדה ט <b>נ"ך:</b> שמואל א יב-יג • <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען ט</p>
<p>2</p>	<p>חמישי Thursday</p>	<p>ח 8</p>	<p>6:37 נץ החמה 9:48 סו"ז קר"ש - גר"א 10:51 סו"ז תפלה - גר"א 8:35 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כז • <b>ירושלמי:</b> פסחים נה • <b>תוספתא:</b> מכשירין א <b>נ"ך:</b> שמואל א יז-יח • <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען י</p>
<p>3</p>	<p>ששי Friday</p>	<p>ט 9</p>	<p>6:35 נץ החמה 9:47 סו"ז קר"ש - גר"א 10:51 סו"ז תפלה - גר"א 8:36 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כח • <b>ירושלמי:</b> פסחים נו • <b>תוספתא:</b> מכשירין ב <b>נ"ך:</b> שמואל א יז-יז • <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען יא</p>
<p>4</p>	<p>שב"ק Shabbos</p>	<p>י 10</p>	<p>Shabbos Hagadol צו, שבת הגדול 6:34 נץ החמה 9:46 סו"ז קר"ש - גר"א 10:50 סו"ז תפלה - גר"א 8:37 צה"כ לשיטת ר"ת <b>בבלי:</b> שבת כט • <b>ירושלמי:</b> פסחים נז • <b>תוספתא:</b> מכשירין ג <b>נ"ך:</b> שמואל א יח-יט • <b>רמב"ם:</b> טוען ונטען יב</p>

Candle Lighting 7:06 ודלקת הנרות

Shabbos Ends 8:37 זמן מוצש"ק

תאורות נאוף גייט נישט אַוועק פון אַ מענטש, נאר אַזיב ער היט זיך די אַיגן  
אין די מחשבה.

(ספר המדות אות נאוף סימן ט')